

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ζυνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἕριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμὰς 100. Ἐξέμνηος
δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατμ. 50.—
Αμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὧρων ἐν γένει
τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.

Ἐξέμνηος καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συν-
δρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδὴποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 36ος

Ἐν Ἀθήναις, 13 Ἰουλίου 1929

Ἔτος 51ον.—Ἀριθ. 32

ΟΙ ΑΜΦΙΒΟΛΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΚΗ

Ὅλοι μας γνωρίζουμε ἀνθρώπους, ποὺ τὰ πρόσωπά τους μᾶς θυμίζουν κατα-
πληκτικὰ κάποιες μορφές ζώων. Ἄλ-
λοι θυμίζουν πουλιά, ἄλλοι ἀλεπούδες,
ἄλλοι σκύλους... Ἡ παρατήρηση αὐ-
τὴ δὲν ἀπασχόλησε μόνο τὸ λαό, ἀλλὰ
καὶ μεγάλους σοφοὺς, ποὺ προσπάθησαν
νὰ ἐξηγήσουν τὸ φαινόμενο μὲ τὴν ἐπι-
στήμη ἢ μὲ τὴν φιλοσοφία, καὶ μάλι-
στα νὰ βγάλουν καὶ σοβαρὰ συμπερά-
σματα καὶ κανόνες...

Ὁ Ἱπποκράτης, ὁ Ἀριστοτέλης, ὁ
Μάρκος Αὐρήλιος, ὁ Μονταίνι, ὁ Γκάλλ
καὶ ἄλλοι, προσπάθησαν νὰ μελετήσουν
τὸ χαρακτήρα τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὴ φυ-
σιογνωμία του. Δὲν κατόρθωσαν ὅμως νὰ
δημιουργήσουν ἓνα σύστημα καὶ νὰ θέ-
σουν τίς βάσεις μιᾶς εἰδικῆς ἐπιστήμης.

Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς φιλοσόφους, οἱ καλ-
λιτέχνες ἔκαμαν ἐπίσης τίς παρατηρή-
σεις τους. Αὐτοὶ ὅμως δὲν προσπάθη-
σαν νὰ βγάλουν συμπεράσματα, ἀλλὰ νὰ
δείξουν μόνο τὴν ὁμοιότητα μὲ εἰκόνες
καὶ σχεδιάσματα κατὰλληλα ἕνας ἀπ'
αὐτοὺς ἦταν κι' ὁ Λεμπρὲν (Lebrun)
διάσημος ζωγράφος τῆς ἐποχῆς τοῦ Λου-
δοβίκου ΙΔ' καὶ διευθυντὴς τῆς Βασιλι-
κῆς Ἀκαδημίας Ζωγραφικῆς καὶ Γλυ-
πτικῆς.

Στὸ Μουσεῖο τοῦ Λούδρου σώζονται
μερικὰ περίεργα καὶ διασκεδαστικὰ σχε-
διάσματά του, ποὺ καθὼς βλέπετε καὶ
μόνοι σας, μαρτυροῦν τὴ βαθεὴ παρα-
τηρητικότητά του καὶ τὸ μεγάλο του τα-
λέντο.

Ἄν προσέξετε, θὰ ἰδῆτε ὅτι καμμιά
ἀπὸ τίς μορφές αὐτὲς δὲν εἶναι ὑπερβο-
λική. Χωρὶς ἄλλο ὑπάρχουν ἀνθρωποί
ἀπ' ὅλους τοὺς τύπους. Κι' ὅλοι μας, ἂν
σκεφθοῦμε καλά, θὰ βροῦμε ἀνθρώπους
ποὺ νὰ μοιάζουν καθένας μ' ἓναν τύπο.

Ψάξετε πρόχειρα στὴ μνήμη σας:
Δὲν ἔχετε συναντήσει ἀνθρωπο-λύκο;
ἢ ἀνθρωπο-κρίαρι; ἢ ἀνθρωπο-ἀλεπού;
Ἡ ὁμοιότητα εἶναι τόσο καταπληκτικὴ,
ὥστε νὰ σκέπτεται κανεὶς ὅτι δὲν εἶναι

δυνατὸ νὰ μοιάζει μόνο ἡ μορφή, ἀλλὰ
κι' ὁ χαρακτήρας!

Τὸ τελευταῖο αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ σὰς
ξαφνίσει.

Στὰ 1775, ἓνας φιλόσοφος ἀπὸ τὴ
Ζυρίχη, λεγόμενος Ζὰν Λαβάτερ, δη-

μιούργησε καινούργια ἐπιστήμη, μὲ βά-
ση τὴν ὁμοιότητα τῶν ἀνθρώπων μὲ τὰ
ζῶα, καὶ τὴν ὀνόμασε «φυσιογνωμικὴ ἢ
τέχνη νὰ γνωρίζει κανεὶς τὸν χαρακτή-
ρα ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώ-
που». Ἐκαμε κώδικα τῶν κανόνων του

ΤΥΠΟΙ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΠΟΥ ΜΟΙΑΖΟΥΝ ΜΕ ΖΩΑ
Σχεδιάσματα τοῦ Lebrun ἀπὸ τὸ Μουσεῖο τοῦ Λούδρου.

κι' έφτασε νά πεί, ότι μπορούσε και τó μέλλον άκόμη τού ανθρώπου νά μάν- τεύει από τó πρόσωπό του!

Η θεωρία του έγινε πολύ τής μόδας στην Εύρώπη κι' όλοι οι σοφοί άσχολή- θηκαν μ' αυτή.

Ότόσο ο φιλόσοφος αυτός έπαθε κά- τι πού έγινε άφορμή νά χάσει τή φήμη του και νά πέσει τó σύστημά του.

Ο Λαδάτερ έτρεφε μεγάλο θαυμα- σμό γιά τó σοφό Χέρδερ, μέ τόν ό- ποιον είχε μεγάλη άλληλογραφία, χω- ρίς νά τόν γνωρίζει. Ένας φίλος λοιπόν πήρε τήν εικόνα ενός έγκληματία και τήν έστειλε στό Λαδάτερ μέ τή ση- μείωση:

«Σού στέλνω τó πορτραίτο τού Χέρ- δερ, γιά νά γνωρίσεις τó μεγάλο σοφό πού θαυμάζεις τόσο πολύ».

Ο Λαδάτερ τó πίστεψε κι' έγραψε όλόκληρο άρθρο γιά τόν Χέρδερ, πολ- μώντας ν' άποδείξει πώς τó καθέν' άπ' τά χαρακτηριστικά του ήταν και μιά ά- πόδειξη τής μεγαλοφυΐας του! Όταν λοιπόν ο φίλος του άποκάλυψε ότι τó πορ- τραίτο ήταν ενός κακούργου, ο Λαδάτερ έχασε τήν υπόληψή του κι' ή μόδα τής «Φυσιогνωμικής» πέρασε. Όστόσο, τó σύστημα τού Λαδάτερ άν και πεσμένο ως σύνολο, έχει πολλές λεπτομέρειες, πολ- λές παρατηρήσεις λεπτότατες, πού και σήμερα τίς λαβαίνουν όπ' έψει οι σοφοί.

ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΠΟΥ ΚΟΙΜΑΤΑΙ

Είμαι τόσο μικρούλινο κι' ο κόσμος τί μεγάλος! κι' όμως κοιμάμαι άτάραχο όσο κανέναν άλλο: στής νύχτας τó τρισκόταδο, γιατί ξέρω πώς έχω στό πλάι μου έναν άγγελο, πού μέ κρατάει και τρέχω σέ τόπους φωτεινούς...

Μ' αυτόν τίς νύχτες κάνομε ταξίδια στόν αϊθέρα μ' ένα φτερόποδο άλογο ως πού νά φτάση ή μέρα κι' όλο ψηλά ανεβαίνομε, τόσο πού όλα τάστέρια μιάς χαιροτούν τοικιλιζόντας, και πιάνομε στό χέρι μου πούλιες κι' αύγερινούς!

Γυρίζοντας, ακούγομε νά ψάλλουνε τραγούδια ξανθούλια και ροδόστομα μυριάδες άγγελούδια... Και τó πρωί όταν φτάνομε, μ' άφίνει ο σύντροφός μου και βλέπω φς στην κλίνη μου φως τού δικού μας κόσμου, κι' ευθύς ξυπνούν χαρούμενα σώμα, ψυχή και νοΐς!

Ε Δισκουή άπ' τó 'Ιταλικό) ΡΙΤΑ Ν. ΜΠΟΥΜΗ

ΠΡΑΣΙΝΟΙ ΚΑΙ ΒΕΝΕΤΟΙ

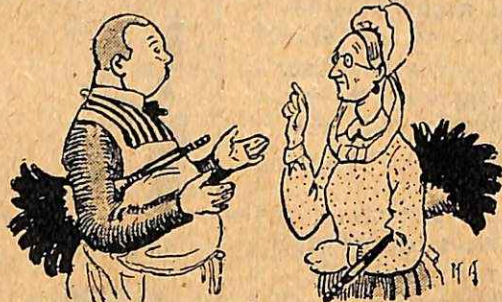
ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ υπό ANDRÉ BRUYÈRE

— Συνέχεια από τó προηγούμενο —

Η Πουλχερία δέν τής άποκρίνεται. Έσκονίζεις μέ μεγάλη προσοχή τó σα- λονάκι τής κυρίας της. Είναι γριά και κουφή ή Πουλχερία, φορεϊ σκούφια και άν πρόσθετε κανείς τήν ήλικία της μαζί με τήν ήλικία τής θείας Άγλαΐας, τó άθροισμα θά ήταν σχεδόν ένατον σαράν- τα χρόνια! Πώς θά τ' βγάλη πέρα μέ τέσσερα άγόρια ή άξιόσέβαστη αυτή κα- μαριέρα;

Η θεία Άγλαΐα χάνεται από τó ένα μέρος, ο θεός Βαρνάβας από τ' άλλο. Ο παπάς στέκεται μόνος του μπροστά στην είσοδο και είναι σκεπτικός. Η πρότασή του βρήκε πολύ κακή ύποδο- χή. Αυτό είναι κακός οίωνός! Στο τέ- λος σκέπτεται:

«Ο Θεός ξέρει νά φέρη μόνος του σέ τέλος ό,τι άρχισε. Έντωμεταξύ άς τόν βοηθήσουμε ό- πως μπορούμε». Και μπαίνει μέσ' στό σπίτι γιά νά προτείνη στους φί- λους του νά πάη μόνος του τήν έπο- μένη στό σταθμό, γιά νά παραλάβη τούς άπρόοπτους μουσαφίρηδες.

«Η Πουλχερία βασάνιζε καμιά φορά τόν Σουλπίκιο...» (Σελ. 375, στ. α')

Η σκούφια τής Πουλχερίας παρο- λίγο νά πέση από τή συγκίνηση, όταν έμαθε τά μαντάτα. —Ω δεσποινίς, τέσσερα άγόρια! Ο Θεός μάς δοκιμάζει τώρα στό γεράμα- τά μας. Θά μάς τά σπάσουν όλα, θά λε- ρώσουν τά παρκέτα μου, θάγριέψουν τίς κότες μου.

Η δεσποινίς Άγλαΐα άναστενάζει.

— Καλή μου Πουλχερία, πρέπει νά υποταχθώμε στην τύχη μας. Ο παπάς μας μού έλεγε ότι Θεός θυμήθηκε πώς έμείς δέν δοκιμάσαμε, τί θά πεί πόλεμος.

Η Πουλχερία θά προτιμούσε άσφα- λώς, νά έξακολουθούσε ο Θεός νά τούς έχει λησμονημένους. Έδίωξε όμως γρή- γορα τήν άσέβη αυτή σκέψη κι' άρκέστη- κε νά κουνήση τó κεφάλι της. Σάν γυ- ναίκα πρακτική ρωτῶ:

— Και πού θά τούς βάλουμε, δεσποινίς;

Η δεσποινίς βρίσκειται σέ άμηχανία. Τό σπίτι είναι μεγάλο, αλλά είναι χω- ρισμένο στό δυό. Ο θεός Βαρνάβας πή- ρε στό μερίδιό του τίς μεγάλες κάμαρες τίς μπροστινές, πού είναι λίγες αλλά πολύ ευρύχωρες. Η θεία Άγλαΐα προ- τίμησε τήν άλλη πλευρά πού είχε τίς περισσότερες. Κι' έτσι κατέχει μιά ό- λόκληρη σειρά από μικρές καμαρού-

λες, πού έμοιαζαν περισσότερο μέ κελ- λιά, άν και τίς είχε έπιπλώσει μέ με- γάλη καλαισθησία. Συλλογιζόταν τά τέσ- σερα άγόρια, πού θά έγκαθίστασε μέσα στό βερνικωμένα έπιπλά της και στό φρεσκογουλισμένα παρκέτα της, και τήν έπιανε άπελπισία. Άλλά τί νά κάνη; Η Πουλχερία είχε κιάλας άρχίσει νά στρώνη τά κρεβάτια. Η σκούφια της όμως δείχνει τó κακό της κέφι.

— Σουλπίκιο, έλα δω! διατάζει αυ- στηρά ο τρομερός θεός Βαρνάβας. Θά έτοιμάσης άμέσως όλα όσα χρειάζονται γιά νά δεχθώ τίς τρεις άνεψιές μου, τρεις μικρές Παρισινές πού θά έρθουν νά περάσουν μαζί μας τó καλοκαίρι.

Τό ολοστρόγγυλο πρόσωπο τού Σουλ- πικίου, πού είναι νεώτατος και κουτσός (γι' αυτό και δέν πήγε στόν πόλεμο), τó πρόσωπο αυτό πού είναι από φεγγά- ρι και δέν έχει έ- χνος από μουστά- κι ή από γένια, μα- κραίνει έξαφνικά και γίνεται σάν κολο- κύθι. Ο Σουλπί- κιος μένει άκίνητος μέ τó στόμα άνοι- κτό.

—Μάκουσε, ξα- ναλέει ο θεός Βαρ- νάβας μέ τή βρον- τερή φωνή του, ή πρέπει νά στό ξεη- γήσω μέ τó νι και

μέ τó σίγμα γιά νά τά νοιώσης; Προσο- χή, θά σου έπαναλάβω ό,τι σου είπα και πλέον ού: Αύριο θά μάς έρθουν έδω τρία κοριτσάκια, οι άνεψιές μου, πού θά περά- σουν τίς διακοπές τους στό κτήμα. Φρόντισε γιά όλα.

Ο Σουλπίκιος όμως άποτελούσε, αυ- τός και μόνος, όλόκληρο τó υπηρετικό προσωπικό τού θείου Βαρνάβα, γιατί ο κύριός του έλεγε πώς δέν ήθελε γυναί- κες στό σπίτι του. Ο καιμένος ο νέος δέν ήταν τόσο άκαμάτης όσο τόν θεω- ρούσε ο κύριός του, αλλά ήταν πολύ άργός και μέ μεγάλη δυσκολία κατά- φερνε όλες τίς δουλειές τού σπιτιού. Εί- χε πραγματικό τάλαντο γιά τή μαγειρι- κή, πράγμα πού ήταν τó σπουδαιότερο γιά τόν κύριό του, κι' έκτός άπ' αυτό, ήταν άρκετά καλός γιά περιβολήρης και έντελώς άνάξιος γιά καμαριέρης. Και γι' αυτό τόν λόγο όποιος πήγαινε στό άριστερό τμήμα τού κτήματος θά έβρισκε πάντοτε ένα θαυμάσιο γεύμα, ένα περιβόδι περιποιημένο, και ένα σπι- τι γεμάτο σκόνη και άκαταστασία.

Τό πράγμα μπορούσε νά διορθωθή, γιατί ο Σουλπίκιος κι' ή Πουλχερία δέν

«Έπτά παιδιά έχουν γεμίσει τή δενδροστοιχία». (Σελ. 375, στ. β')

τά πήγαιναν μεταξύ τους τόσο κακά ό- σο οι κύριοί τους, και παρ' όλο πού ή γριά υπηρέτρια βασάνιζε καμιά φορά τó νεαρό συνάδελφό της μέ τίς έπιπλή- ξεις της, είχε όμως και μεγάλη διάθε- ση νά τόν βοηθήση.

Άλλά ο κύριος Βαρνάβας ήταν ά- διάλλακτος.

Κι' έτσι ο Σουλπίκιος έπρεπε νά πε- ριορισθή στό δικά του φώτα μόνο, και μόλις άκουσε τίς διαταγές τού κυρίου του, τάχασε όλωσδιόλου.

Άλλά κι' ένας άλλος πιδ έπιδέξιός άπ' αυτόν θά τά έχανε έπίσης. Τρία κοριτσάκια σ' ένα σπίτι πού δέν κά- θονταν παρά μονάχα άνδρες!

Από τάλλο μέρος τού τοίχου, ένα παρόμοιο ζήτημα είχε βάλει σέ μαυρες σκέψεις τούς λοιπούς κατοίκους τού σπι- τιοΐ. Τέσσερα άγόρια σ' ένα σπίτι πού κατοικούσαν μονάχα γυναίκες!

Κανέναν δέν μπόρεσε νά κοιμηθή έ- κείνο τó βράδυ στις Καστανιές.

Τήν άλλη μέρα, ο παπάς βρισκόταν πρωτ-πρωτ στο σταθμό, γιατί οι δυό φί- λοι του είχαν δεχθεί μέ μεγάλη ευχαρί- στηση τήν πρότασή του. Χωρίς καμιά δυσκολία άναγνώρισε άνάμεσα στους τα- ξιδιώτες, πού άλλωστε ήταν πολύ λίγοι, τά τέσσερα άγοράκια πού τά συνόδευε μιά ήλικιωμένη κυρία, και τά τρία κορίτσια πού τά συνόδευε μιά άδελφή τού έλέους.

Ο παπάς παίρνει τó δρόμο πού οδηγεί στις Καστανιές και μπαίνει επί κε- φαλής τής πομπής. Η Πουλχερία παίρ- νει τά δυό μικρότερα παιδιά άπ' τó χε- ράκι, κι' ο Σουλπίκιος σπρώχνει τó κα- ροτσάκι μέ τίς βαλίτσες.

Ο κύριος Βαρνάβας είναι καθισμένος στόν άριστερό πάγκο τής εισόδου. Η θεία Άγλαΐα στόν δεξιό. Χαιρετίσθηκαν κι' ύστερα, χωρίς νά κοιτάξη ο ένας τόν άλλον, κάθονται και περιμένουν.

Πέρα στόν κατάλευκο δρόμο έμφανί- ζονται τελοσπάντων οι ταξιδιώτες. Εί- ναι πολύ ζωνηροί και πολύ ευθυμοί, τό- σο ευθυμοί και τόσο ζωνηροί, πού ο έ- φημέριος άρχίζει κάπως νάνησυχεί. Εί- ναι δυνατό τέτοια διαβολάκια σάν κι' αυτά νά είναι οι βοηθοί πού τού έστει- λε ή Θεία Πρόνοια;

Η μεγάλη καγκελωτή πόρτα τού κτή- ματος άνοιξε. Χωρίς νά περιμένουν τόν παπά, όλα τά παιδιά όρμουν μέ γέλια και μέ φωνές.

— Θεέ μου, τί είναι αυτό; άναστε- νάζει ή θεία Άγλαΐα.

— Καλέ, αυτό είναι σωστό στρατεύμα! φωνάζει ο θεός Βαρνάβας. Εγώ δέν πε- ριμένω τόσους.

Η ύποδοχή όμως αυτή δέν κόβει διό- λου τήν όρμή τού στρατεύματος. Έπτά παιδιά έχουν γεμίσει τή δενδροστοιχία. Μπροστά πηγαίνει ένα ώραίο άγοράκι δώδεκα έτών μέ πρόσωπο άποφασιστι- κό. Φορεϊ ναυτικά κι' έχει ένα ναυτικό κούκκο στό κεφάλι. Πίσω του έρχονται δυό άλλα άγοράκια, ντυμένα κι' αυτά τó ίδιο, μέ μάγουλα τριανταφυλλένια κάτω από τά ναυτικά σκουφάκια τους. Ύστε- ρα έρχονται δυό κοριτσάκια καλοντυ- μένα. Κρατιούνται άπ' τó χέρι κι' είναι ντροπαλά, και πίσω τους, γαντζωμένα άπ' τήν ποδιά τής Πουλχερίας, άκόμη έν' άγοράκι κι' άκόμη ένα κοριτσάκι, πού άποτελούν πιστές μικρογραφίες τών μεγάλων.

— Καλημέρα, θεία Άγλαΐα, λέει μιά φωνή.

Κι' όλοι μαζί έπαναλαμβάνουν:

— Καλημέρα, θεία Άγλαΐα.

— Καλημέρα, θείε Βαρνάβα, λέει ο άρχηγός τού στρατεύματος.

Και τó στρατεύμα όλόκληρο, λέει μέ μιά φωνή: — Καλημέρα, θείε Βαρνάβα.

Κι' έπειτα, προτού νά λάβουν οι δυό γέροι καιρό νά συνέλθουν, τά μεγαλύτε-

ρα παιδιά τούς πλησιάζουν και τούς φι- λούν, και τά μικρότερα τούς μιμούνται. Ένας σωστός κατακλυσμός από φιλή πέφτει στό τριχωτά μάγουλα τού ενός και στό ζαρωμένα τής άλλης.

— Μά εγώ δέν είμαι θεός σου, δια- μαρτύρεται ο κ. Βαρνάβας, μέ φωνή λι- γότερο άγρια από τή συνηθισμένη.

— Δέν είμαι θεία σου, παιδί μου, λέει μέ γλυκύτητα ή θεία Άγλαΐα στό χαριτωμένο κοριτσάκι πού τής χαμογελά.

— Πώς γνωρίζονται μεταξύ τους τά παιδιά αυτά; ρωτούν κι- οι δυό έξάδελ- φοι έκπληκτοι.

Στήν έρώτηση αυτή μιά μόνο άπάν- τηση δίνεται ρητή και κατηγορηματική!

— Είθε ο θεός Βαρνάβας κι' ή θεία Άγλαΐα.

Κι' οι άνεψιοί τής μιάς κι' οι άνεψιές τού άλλου έχουν τήν βεβαιότητα ότι ά- νήκουν στην ίδια οικογένεια, κι' ότι ο θεός τους κι' ή θεία τους ζούν μέ τήν πιδ μεγάλη όμόνοια κι' άγάπη σάν τά πιδ άγαπημένα άδελφια.

Τά χοντρά φρύδια τού θείου άρχίζουν κιάλας νά ζαρώνουν, ή θεία άρχίζει νά άνησυχεί, άλλ' ευτυχώς έπεμβαίνει ο παπάς πού είχε μένει τελευταίος, κι' έ- ξηγεί τά πράγματα. Χάρης σέ μιά καλή σύμπτωση, έτυχε τά παιδιά κατά τó τε- λευαίτο τμήμα τού ταξιδιοΐ τους νά τα- ξιδέψουν στό ίδιο βαγόνι. Οι κυρίες πού τά συνόδευαν, γνωρίστηκαν μεταξύ τους και, κατά τήν συνομιλία τους, άνακάλυ- ψαν μ' έκπληξη ότι οι προστατευόμενοι τους διευθύνονταν στό ίδιο μέρος. Έτσι τά παιδιά συμπέραναν χωρίς κανένα δι- σταγμό ότι ήταν ξαδέλφια, κι' έφθασαν ως τó τέλος τού ταξιδιοΐ ένθουσιασμένα γιά τήν γνωριμία τους και βέβαια πώς θά περνούσαν τίς πιδ θαυμάσιες διακοπές.

Άλίμονο, άλίμονο! Ο θεός Βαρ- νάβας διαλύει τήν ώραία αυτή αὐταπάτη. (Ακολουθεί)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ALPHONSE DAUDET

Ο ΠΙΤΣΙΡΙΚΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΠΑΙΔΙΟΥ

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Οι άλλοι όμως δεν ήταν φιλόσοφοι, και τα τρία μαντηλάκια τους κουνιόνταν θλιβερά καθώς το πλοίο απομακρυνόταν με τον ασθματικό κρότο της μηχανής. «Ο μικρός μας φίλος σεργιανούσε πάνω-κάτω στο κατάστρωμα, με τα χέρια στις τσέπες, σφυρίζοντας σιγά-σιγά και παρακολουθώντας με τσιμπούρι τις μανούδρες του πλοίου.

Μια στιγμή, καθώς βηματίζε, σκόνταψε σε μια κουλούρα σχοινι κοντά στην καμπίνα, και τότε γέλασε:

— Τί άστεος πού θά ήμουν, σκέφθηκε, να κουβαλά μαζί μου πάντα το μεγάλο εκείνο κλουβί με τον παπαγάλο!

Τώρα πιά ήταν, βλέπετε, μεγάλος.

Η πρώτη φροντίδα του Πιτσιρίκου, μόλις έφτασε στον τόπο του, ήταν να πάη στο Πανεπιστήμιο, να βρή τον κ. καθηγητή.

«Ο κ. καθηγητής, ο φίλος του κ. Έσσετ, ήταν ένας ωραίος γέρος, ψηλός κι ευκίνητος, πού δεν έμοιαζε διόλου για δάσκαλος. Υποδέχτηκε τον μικρό φίλο μας με πολλή καλосύνη. Κι' όμως, όταν πρωτομπήκε και τον είδε, δέ μπόρεσε να συγκρατήσει την έκπληξή του

— Μπά! είπε. Τί μικρός πού είναι! «Ο Πιτσιρίκος φοβήθηκε στα σωστά. «Έχει γούστο να μ'η με θέλουν!» σκέφθηκε. Ευτυχώς, ο κ. καθηγητής τον φώναξε κοντά του, σά να μάντεψε τί γινόταν στο μυαλό του.

— Πλησίασε, παιδί μου... «Ωστε θά σε κάνουμε επιμελητή; Στην ηλικία σου και με τό άνάστημα πού έχεις, θά είναι δύσκολο επάγγελμα. «Ωστόσο, αφού είναι ανάγκη να διοριστείς, θά το κανονίσω το ζήτημα... Θά σε στείλω στο κολλέγιο του Σαρλάντ, κάμποσα χιλιόμετρα μακριά από δω, σ' ένα όρεινό μέρος... «Εκεί θά μάθεις τη ζωή, θά μάθεις το επάγγελμα, θά μεγαλώσεις, θά βγάλεις γένεια. Κι' ύστερα βλέπουμε!

Μιλώντας όλοένα, ο κ. καθηγητής έγραφε στον διευθυντή του λυκείου του Σαρλάντ μια συστατική επιστολή. «Αφού τελείωσε, έδωσε το γράμμα στον Πιτσιρίκο και τον παρακάλεσε να φύγει την ίδια μέρα. Το ύδωσε και μερικές σοφές συμβουλές και τον ξέβγαλε μ' ένα φιλικό μπατσάκι ως τη σκάλα.

Πετάει όλος τώρα ο Πιτσιρίκος. Κατεβαίνει τέσσερα-τέσσερα τα σκαλιά και τρέχει να πάρει τη θέση του στο σχολείο του Σαρλάντ.

Τό λεωφορείο φεύγει τ' απόγεμα. «Ο Πιτσιρίκος κάνει έναν περίπατο, να τον ιδούν οι πατριώτες. «Υστερα σκέπτε-

ται πώς κάτι πρέπει να τοιμήσει κι' αναζητά κανένα έστιατόριο κατάλληλο για το πουργί του... Να ένα καθαρό, πού αστράφτει, με καινούργια επιγραφή.

«Έστιατόριον ο Γύρος της Γαλλίας». Με κάποιο δισταγμό (είναι βλέπετε η πρώτη φορά πού μπαίνει σ' έστιατόριο) σπρώχνει την πόρτα.

Τό έστιατόριο είναι άδειανό. Τοίχοι άσβεστομένοι, σέτα τραπέζια και στο τεζάκι ένας χοντρός άνθρωπος, πού διαβάζει έφημερίδα, μισοκοιμισμένος

— Κανείς έδω; φωνάζει ο Πιτσιρίκος χτυπώντας το τραπέζι με τη γροθιά, σάν παλιός πελάτης.

«Ο χοντρός από το τεζάκι δεν ξυπνά με τόσο μικρό χτύπο. «Αλλ' από το βάθος, από το παραμάγαζο, τρέχει ή νοικοκυρά... Και καθώς βλέπει τον πελάτη πού της έστειλε ο άγγελος της Τύχης, αφίνει μια δυνατή φωνή:

— Χριστός και Παναγιά! «Ο κύριος Δανιήλ!

— Άννού! Κυρά Άννού μου! άπαντά ο Πιτσιρίκος, και την άγκαλιάζει και τη φιλεί.

Μάλιστα λοιπόν! Είναι ή κυρά Άννού, άλλοτε μαγειρίσα στο κυριό Έσσετ, πού παντρεύτηκε τώρα με τον Ζάν Περόλ, το χοντρό αυτό πού ροχαλίζει στο τεζάκι... Τί χαρά, πού βλέπει τον κ. Δανιήλ! Πώς τον σφίγγει, πώς τον πνίγει στην άγκαλιά της!

Τη στιγμή αυτή ξυπνά κι' ο νοικοκύρης. Ξαφνίζεται στην άρχή, αλλά όταν ή Άννού του έξηγει, κοκκινίζει από τη χαρά του και τσακίζεται να περιποιηθεί τον κ. Δανιήλ Έσσετ.

— Έχετε φάει, κύριε Έσσετ; — Όχι. Άκριβώς ή πείνα μ' έφερε δω.

Θεέ μου και Κύριε! «Ο κ. Δανιήλ δεν έχει φάει! «Η κυρά Άννού τρέχει στην κουζίνα, ο Ζάν Περόλ τρέχει στο υπόγειο.

Σε μια στιγμή, το τραπέζι είναι στρωμένο, ο Πιτσιρίκος δεν έχει παρά να καθήσει να ευχαριστηθεί. Άριστερά του ή κυρά Άννού του κόβει φιλά ψωμάκια, δεξιά του ο Ζάν Περόλ του ρίχνει κρασί. «Ο Πιτσιρίκος είναι ευτυχισμένος, τρώγει και διηγείται στους φίλους του πώς βρήκε θέση στο κολλέγιο, ένω ή κυρά Άννού χαμαρώνει με τ' α σωστά της, πού ο κ. Δανιήλ εργάζεται τώρα και κερδίζει το ψωμί του.

«Ο Ζάν Περόλ δεν έχει και τόσο ένθουσιασμό, γιατί το βρίσκει πολύ φυσικό ότι ο κ. Δανιήλ θά βγάλει μόνος του το ψωμί του. «Ο Ζάν Περόλ είχε πιάσει δουλειά από πολύ μικρός και δέ

στοίχιζε ούτε λεφτό στο σπίτι του. Άλλ' α φυλάει βέβαια τις σκέψεις του για τον έαυτό του. Πώς νά συγκρίνει κανείς ένα Ζάν Περόλ μ' ένα Δανιήλ Έσσετ; «Η Άννού θά χαλούσε τον κόμο άπ' το κακό της.

Περνούν δυό ώρες μ' αυτές τις φλυαρίες, Ξαφνικά ο Πιτσιρίκος σηκώνεται να φύγει...

— Από τώρα; λέει με λύπη ή κυρά Άννού.

«Ο Πιτσιρίκος ζητεί συγγνώμη, γιατί πρέπει να συναντήσει κάποιο πρόσωπο, κάποιο σπουδαίο πρόσωπο, πριν φύγει. Κρίμα! Είχαν τόσα να πουν ακόμα, αλλ' αφού είν' ανάγκη να ιδει κάποιο σπουδαίο πρόσωπο, δεν τον κρατούν.

— Καλό ταξίδι, κύριε Δανιήλ! «Ο Θεός μαζί σας, άφεντικό!

Κι' ο Ζάν Περόλ με τη γυναίκα του συνοδεύουν το μικρό μας φίλο ως τη μέση του δρόμου.

Λοιπόν ξέρετε ποιός είναι ο κάποιος πού πρέπει να συναντήσει ο φίλος μας πριν φύγει; Είναι το εργοστάσιο, το εργοστάσιο πού τόσο τ' άγαπούσε και τόσο τ'όκλαψε... «Ο κήπος, τα πλατάνια, ή στέρνα, όλοι οι παλιοί του φίλοι, οι χαρές της παιδικής του ηλικίας.

Τα μεγάλα πλατάνια πού μοιάζουν σά να ψηλώνουν για να κοιτάξουν από πάνω από το φράχτη, του κάνουν νόημα από μακριά και κουνούν τα κλαριά τους τόνα με τ'άλλο, σά να λένε μεταξύ τους: Να ο Δανιήλ! Γύρισε πίσω ο Δανιήλ! Άλλά καθώς έφτασε κοντά, μένει σάν άποσβολωμένος. Πελώριοι γκρίζοι τοίχοι, χωρίς καμιά ροδοδάφνη να ξεπροβάλλει από πάνω. Πουθενά παράθυρο, πουθενά φεγγίτης. Μόνο ένας σταυρός από πάνω από την πόρτα και μια λατινική επιγραφή.

Θεέ μου! Τό εργοστάσιο δεν είναι πιά εργοστάσιο. Έχει γίνει μοναστήρι για καλογριές κι' άνδρας δέ μπαίνει ποτέ εκεί μέσα.

Ε'.

Τό πρώτο μάθημα

Τό Σαρλάντ είναι μια μικρή πόλη χτισμένη μέσα σε μια κοιλάδα, πού τα βουνά την περισφίγγουν άπ' όλες τις μεριές σά μεγάλη τείχη. Με τα λιπούρια, ο τόπος είναι καμίνι. Με το βοριά, είναι σωστό ψυγείο.

Τό βράδυ πού έφτασα, ήταν βοριάς. Άν και καλοκαιρι, το κρύο ήταν διαπεραστικό. Οι δρόμοι μαυροί κι' έρημοι. Εύθως μόλις κατέβηκα από το λεωφορείο, ζήτησα να μου δείξουν το κολλέγιο, για να μ'η χάνω καιρό.

«Ο άνθρωπος, πού κουβαλούσε το δέμα μου, αφού πέρασε από δύο τρεις πλατείς και σιωπηλούς δρόμους, σταμάτησε μπροστά σ' ένα μεγάλο σπίτι όπου θάλεγε κανείς, ότι κάθε ζωή ήταν σδυμένη από πολλά χρόνια.

— Έδώ είναι, μου είπε και χτύπησε το πελώριο χτυπητήρι της πόρτας.

Ένας κρότος βαρύς άκούστηκε... «Πόρτα άνοιξε μόνη της και μπήκαμε. Πλήρωσα τον άνθρωπο κι' έφυγε.

Ένας νυσταγμένος θυρωρός με ένα φανάρι στο χέρι με πλησίασε τότε και μου είπε:

— Είστε καινούργιος; Μ' έπαιρνε για μαθητή!

— Δεν είμαι μαθητής, του είπα. Έρχομαι για επιμελητής. Σας παρακαλώ να με δηγήσετε στον κύριο διευθυντή.

«Ο θυρωρός, ξαφνισμένος κάπως, σήκωσε λιγάκι το κασέτο και με παρακάλεσε να περάσω στο σπιτάκι του να περιμένω. «Ο διευθυντής με τα παιδιά ήταν στην έκκλησία και δέ θάβγαιναν πριν άπδνα τέταρτο.

Μέσα στο σπιτάκι του θυρωρού, ένας γερός άντρας με ξανθά μουστάκια έπινε ρακί.

— Τί τρέχει, μπαρμπα-Κασάν;

— «Ο νέος επιμελητής, άποκρίθηκε ο θυρωρός δείχνοντάς με... «Ο κύριος είναι τόσο κοντός, ώστε στην άρχή τον πέρασα για μαθητή.

— Η αλήθεια είναι, είπε ο άλλος, ότι έδω έχουμε μαθητές πολύ ψηλότερους από τον κύριο... «Ο Βεγιόν λόγου χάρη.

— Κι' ο Κρουζά, πρόσθεσε ο θυρωρός.

— Κι' ο Σουμπερόλ, είπε ο άλλος. Κι' έξακολούθησαν να συνομιλούν σιγανά, πίνοντας ρακί και κοιτάζοντάς με κάθε τόσο... Έξω σφύριζε ο βοριάς και τα παιδιά έψελναν στο έκκλησάκι. Ξαφνικά χτύπησε μια καμπάνα κι' άκούστηκε ποδοβολητό.

— Τελείωσε ή προσευχή, είπε ο θυρωρός και σηκώθηκε να σ'ας πάω στο διευθυντή.

Πήρε το φανάρι του κι' έγώ τον άκολούθησα.

Τό κολλέγιο μου φάνηκε άπέραντο. Άτελείωτοι διάδρομοι, στοές, σκάλες με σιδερένια κάγκελα, όλα γέρινα, παλαιά, μαυρισμένα... «Ο θυρωρός μου είπε ότι πριν από το 1789, το σχολείο ήταν ναυτική σχολή κι' ότι είχαν φοιτήσει εκεί όχτακόσιοι νέοι, όλοι παιδιά ευγενών.

Φτάσαμε στο γραφείο του διευθυντή κι' ο κ. Κασάν χτύπησε σιγανά.

— Έμπρός! άκούστηκε μια φωνή. Και μπήκαμε.

Στο βάθος του μεγάλου δωματίου, ο διευθυντής έγραφε στο φως μιας λάμπας με κατεβασμένο άμπαζούρ.

— Κύριε Διευθυντά, είπε ο θυρωρός, ήρθε ο νέος επιμελητής πού θά πάρει τη θέση του κ. Σερριέρ.

— Καλά, είπε ο διευθυντής χωρίς να ασάφει.

«Ο θυρωρός ύποκλιθηκε και βγήκε.

Έγώ έμεινα όρθιος στη μέση του δωματίου, στριφογυρίζοντας το καπέλο μου στα χέρια μου.

Αφού τελείωσε το γράψιμό του, ο διευθυντής γύρισε σε μένα. Ήταν χλωμός και στεγνός, με δυό ψυχρά κι' άχρωμα μάτια. Έβαλε τα ματογυάλια του και σήκωσε το άμπαζούρ για να με ιδεί.

— Καλέ, είναι παιδί! φώναξε αναπνδώντας στην πολυθρόνα του. Τί να το κάνουμε ένα παιδί;

Πάλι ο Πιτσιρίκος δοκίμασε δυνατό φόβο. Θά τον έδιωχναν άραγε και θά βρισκόταν στους δρόμους; Ίσα πού βρήκα το θάρρος να δώσω το συστατικό γράμμα πού είχα.

«Ο διευθυντής το διάβασε, το ξαναδιάβασε, το δίπλωσε, το ξεδίπλωσε, το ξαναδιάβασε πάλι, και τέλος μου είπε ότι χάρις στην έξαιρετικά θερμή σύσταση του κ. καθηγητή, θά με κρατούσε, μολοντί ή πολύ μικρή ηλικία μου τον έβαζε σε δισταγμούς. «Υστερα μου έκανε όλόκληρη άγόρευση για τα νέα μου καθήκοντα και τα βαρύνοντα χρέη πού θά είχα. Μά έγώ δεν άκουγα τίποτα. Πετούσα όλος από τη χαρά μου, πού δέ μ' έδιωχναν, αλλά με κρατούσαν... Μουρχόταν νάρπαξω το χέρι του διευθυντή και να το φιλήσω χίλιες φορές...

Δυνατός κρότος από σιδερικά σταμάτησε τις σκέψεις μου. Γύρισα κι' αντίκρυσά έναν ψηλόν άνθρωπο με κόκκινες φαβορίτες, πού είχε μπει χωρίς νάκούσει. Ήταν ο γενικός έπόπτης.

Με κοίταζε με χαμόγελο, κρατώντας στα χέρια του μια άρμάθα κλειδιά από κάθε μέγεθος. Τό χαμόγελο ήταν συμπαθητικό, αλλά τα κλειδιά χτυπούσαν τόσο δυσάρεστα—φρίνκ! φρίνκ! φρίνκ!—ώστε σ'ας βεβαιώνω πως φοβήθηκα.

— Κύριε Βιό, είπε ο διευθυντής, ιδού ο αντικαταστάτης του κ. Σερριέρ! «Ο κ. Βιό ύποκλιθηκε, χαμογελώντας όλοένα. Τα κλειδιά του όμως κουνούσαν, σά νάλεγαν: «Καλέ αυτός ο άνθρωπάκος νάντικαταστήσει τον κ. Σερριέρ! Καλέ τί λέτε! Είναι δυνατό;»

«Ο διευθυντής κατάλαβε κι' αυτός τί έλεγαν τα κλειδιά και πρόσθεσε μ' έλαφρό δισταγμό:

Βέβαια, ο κ. Σερριέρ αφήνει δυσαναπλήρωτο κενό (έδώ τα κλειδιά άφησαν ένα σωστό λυγμό...) Άλλά έλπίζω ότι ο κ. Βιό θά καθοδηγήσει το νέο επιμελητή, ώστε να μ'η αισθανθούμε και πολύ την έλλειψη του κ. Σερριέρ.

Χαμογελώντας όλοένα, ο κ. Βιό άπάντησε ότι θά έκανε ό,τι μπορούσε για να με καθοδηγήσει στα καθήκοντά μου, με κάθε προθυμία και συμπάθεια. Τά κλειδιά του όμως δεν έδειχναν καμμία συμπάθεια. Κουδούνιζαν σά να με

φοβέριζαν: «Άλοίμονο σε σένα, αν δεν θά είσαι τακτικός!»

— Κύριε Έσσετ, είπε στο τέλος ο διευθυντής, μπορείτε να πηγαίνετε. Άπόψε, καλύτερα, να μέινετε στο ξενοδοχείο και νάρθητε αύριο στις όκτώ. Χαίρετε!...

«Ο κ. Βιό με συνόδεψε ως την πόρτα. Εκεί μου έδωσε ένα βιβλιαράκι.

— Είναι ο κανονισμός του σχολείου, μου είπε. Διαβάστε τον και σκεφθήτε.

«Υστερα άνοιξε την πόρτα και την ξανάκλεισε πίσω του, χτυπώντας τα κλειδιά του—φρίνκ! φρίνκ! φρίνκ!

Και βρέθηκα στο σκοτεινό διάδρομο χωρίς φως, ψηλαφώντας τους τοίχους για να βρω την έξοδο. Ξαφνικά ένα φωτεινό σημείο φάνηκε νάρχεται προς το μέρος μου... Προχώρησα. Τό φως μεγάλωσε, πέρασε στο πλαί μου, άπομακρύνθηκε, χάθηκε. Ήταν σάν όπτασία, γρήγορη και περίεργη.

Φαντασθήτε δυό σκιές, δυό σιλουέτες. Ή μια ήταν γριά, ξαρωμένη, σκυφή, με κάτι πελώρια γυαλιά, πού της σέπαζαν το μισό πρόσωπο. Ή άλλη ήταν ένα κοριτσάκι, λιγνό κι' ευκίνητο, με κάτι λαμπερά μαύρα, πολύ μαύρα μάτια. Ή γριά κρατούσε μια λάμπα, τα μαύρα μάτια δεν κρατούσαν τίποτα. Άλλά καθώς πέρασαν, τα έξυπνα μαύρα μάτια με κοίταξαν περίεργα, πολύ περίεργα. Κι' έγώ στάθηκα και κοίταζα σαστισμένος τις δυό αυτές σκιές, ως πού χάθηκαν πιά στο σκοτάδι των διαδρόμων.

Ευτυχώς ο άνθρωπος με τα μουστάκια ήταν ακόμη στο θυρωρείο και δέχτηκε να με δηγήσει σ' ένα καλό και φτηνό ξενοδοχείο. Στο δρόμο μου είπε πώς τον έλεγαν Ροζέ, πώς ήταν καθηγητής του χορού, της ίππασίας, της ξιφασκίας και της γυμναστικής στο λύκειο Σαρλάντ, κι' ότι είχε ύπηρετήσει άλλοτε στο ίππικό της Άφρικής. Τόν συμπάθησα άμέσως, γιατί τα παιδιά εύκολα συμπάθουν τους στρατιωτικούς. Χωριστήκαμε στο ξενοδοχείο, με την ύπόσχεση να γίνουμε καλοί φίλοι.

Και τώρα θά εξομολογηθώ κάτι στον αναγνώστη μου.

«Όταν ο Πιτσιρίκος έμεινε μόνος στο ψυχρό αυτό δωμάτιο, μπροστά στο άγνωστο και πρόστυχο αυτό κρεβάτι του ξενοδοχείου, μακριά άπ' όσους άγαπούσε, ή καρδούλα του ξέσπασε πιά κι' έκλαψε ώρα πολλή. Πόσο άδύνατο κι' άβοήθητο ένοιωθε τώρα τον έαυτό του μπροστά στη ζωή!...

Είδε άνάμεσα στα δάκρυά του όλους τους δικούς του σκόρπισμένους έδώ και εκεί, στο σπίτι τους κλεισμένο, την οικογένειά του χαλασμένη. Και τότε, μέσα στη θλίψη του, πήρε μιάν άπόφαση, μια μεγάλη άπόφαση, πού έμελλε να δηγήσει τα βήματά του σ' όλη του τη ζωή: να ξαναφτιάξει το σπίτι αυτό, πού ή δυσ-

τυχία κι' ή φτώχεια τὸ εἶχε τόσο σκληρὰ διαλύσει.

Ύστερα, περήφανος γιὰ τὴ μεγάλη ἀπόφασή του, πήρε θάρρος, σκούπισε τὰ δάκρυά του καὶ βάλθηκε νὰ διαβάσει τὸν κανονισμό, πού τοῦ εἶχε δώσει ὁ κ. Βιό. Ἦταν σωστὲ σύγγραμμα, μὲ μεθοδικὴ διαίρεση σὲ τρία μέρη:

1. Καθήμενος τοῦ ἐπιμελητοῦ πρὸς τοὺς ἀνωτέρους του.

2. Καθήμενος τοῦ ἐπιμελητοῦ πρὸς τοὺς συναδέλφους του.

3. Καθήμενος τοῦ ἐπιμελητοῦ πρὸς τοὺς μαθητὰς του.»

Ὅλα τὰ πρόβλεπε ὁ κανονισμός, δὲν ἔλειπε καμμιά ὁδηγία, πού θὰ τύχαινε νὰ χρειαστεῖ στοὺς δάσκαλο καὶ στοὺς στήδιο του. Ὡστόσο ὁ Πιτσιρίκος, μ' ὅλο τὸ σεβασμὸ πού εἶχε γιὰ τὸ ἔργο τοῦ κ. Βιό, δὲ μπόρεσε νὰ τὸ διαβάσει ὡς τὸ τέλος, καὶ ἀκριβῶς στὸ ὠραιότερο μέρος (ἦταν ἕνας πανηγυρικὸς τοῦ διδασκαλικοῦ ἐπαγγέλματος) ἔγειρε κι' ἀποκοιμήθηκε.

Ἦταν πολὺ ἀσχημος ὁ ὕπνος πού ἔκανα. Χίλια δυὸ φανταστικὰ ὄνειρα τάρραξαν τὸν ὕπνο μου αὐτόν. Πότε τὰ τρομερὰ κλειδιά τοῦ κ. Βιό, πότε τὰ μεγάλα ματογυάλια τῆς γριᾶς πού ἦταν σὰ φάντασμα, καὶ στοὺς πλάι τῆς τὰ δυὸ λαμπερὰ μαῦρα μάτια πού μὲ κοίταζαν περὶεργα.

Τ' ἄλλο πρωτὶ στίς ὀκτώ, ἔφτασα στοὺς κολλέγιο. Ὁ κ. Βιό, ὄρθιος στὴν πόρτα, ἐπιθεωροῦσε τοὺς ἐξωτερικοὺς πού ἐμπαιναν. Μὲ ὑποδέχθηκε μὲ τὸ φιλικώτερο χαμόγελο.

— Περιμένετε, μοῦ εἶπε. Τώρα νὰ μπουτνὰ τὰ παιδιὰ, θὰ σὰς παρουσιάσω στοὺς συναδέλφους σας.

Περὶενα πλάι στὸν κ. Βιό κι' ἔκανα βαθεῖς χαιρετούρες στοὺς κ. κ. καθηγητὲς, πού ἔφταναν ἕνας-ἕνας. Ἀπ' ὅλους, ἕνας μόνον μὲ χαιρέτησε. Ἦταν παπὰς, καθηγητὴς τῆς φιλοσοφίας, λιγάνι «παράδοξος» ἄνθρωπος ὅπως μοῦ τὸν εἶπε ὁ κ. Βιό. Ἐγὼ τὸν συμπάθησα ἀμέσως, τὸν παράδοξο αὐτὸν τύπο.

Χτύπησε τὸ κουδούνι, οἱ τάξεις ἦταν γεμάτες. Τέσσερες πέντε νέοι, εἰκοσιπέντε ὡς τριάντα χρόνων, πλησίασαν τὸν κ. Βιό. Φαίνεται πὼς εἶχε στείλει νὰ τοὺς φωνάξουν.

— Κύριοι, τοὺς εἶπε, σὰς παραυσιάζω τὸν κ. Ἐσέτ, τὸ νέο σας συνάδελφο.

Κι' ἔκαμε μιὰ ὑπόκληση κι' ἔφυγε, χαμογελώντας πάντα καὶ κουδουνίζοντας τὰ κλειδιά του.

Κοιταχτήκαμε μιὰ στιγμή μὲ τοὺς συναδέλφους, χωρὶς νὰ ποῦμε τίποτα. Ὁ μεγαλύτερος ἀπ' αὐτοὺς, ὁ κ. Σερριέρ, πού ἔμελλε νὰ γίνῃ ἀντικαταστάτης του, ἀποφάσισε τέλος νὰ μιλήσει:

— Δὲν ἔχουμε τὸ ἴδιο μπόι μὲ τὸ διάδοχό μου! εἶπε γελώντας.

Γέλασαν ὅλοι, γέλασα κι' ἐγὼ.

— Αὐτὸ ὅμως δὲν ἔχει νὰ κάνει, ἐξακολούθησε ὁ κ. Σερριέρ καὶ μοῦδωσε τὸ χέρι. Ἐλάτε μαζί μου, κύριε συνάδελφε, νὰ σὰς προσφέρω κάτι καὶ νὰ γνωριστοῦμε...

Καὶ μὲ πήρε ἀπὸ τὸ μπράτσο καὶ μὲ τράβηξε ἔξω.

Τὸ καφενεῖο Μπαρμπέτ. ὅπου πήγαμε ὅλοι οἱ συνάδελφοι, ἦταν στὴν πλατεῖα τοῦ φρουαρχείου καὶ σύχναζαν ἐκεῖ οἱ ὑπαξιωματικοὶ τῆς φρουράς. Τὰ πάτερα ἦταν γεμάτα ἀπὸ κασκέτα.

Μὲ σύστησαν καὶ μὲ ὑποδέχτηκαν ὅλοι μὲ καλοσύνη. Γρήγορα ὅμως μὲ λησμόνησαν στὴ γωνιά μου, γιατί αὐτοὶ εἶχαν δικές τους κουβέντες. Σὲ λίγο ὁ Σερριέρ ἤρθε πάλι κοντὰ μου νὰ μου κρατήσει συντροφιά. Εἶχε στοὺς στόμα μιὰ πίπα. Κι' εἶδα ὅτι ὅλοι οἱ συ-

νάδελφοι κάπνιζαν μ' εὐχαρίστηση πίπες.

— Λοιπὸν, συνάδελφε, εἶπε ὁ χοντρός Σερριέρ, τυχερὸς εἶσαι πού ἀρχίζεις τὸ στάδιό σου στὸ Σαρλάν... Ἐδῶ θὰ βρῖσκεις πάντα ρακὶ πρώτης τάξεως. Καὶ στοὺς «κουτί» δὲ θὰ κακοπερνᾷς.

Τὸ «κουτί» ἦταν τὸ σχολεῖο.

— Θὰ σὲ βάλουν στὰ μικρά, σὲ κάτι μωρουδέλια. Δὲν εἶναι δύσκολη δουλειά. Ὁ διευθυντὴς εἶναι καλός, οἱ συνάδελφοι παιδιὰ μὲ καρδιά! Μόνον τὴ γριὰ νὰ φοβάσαι καὶ τὸν κ. Βιό.

— Ποιὰ γριὰ; ρώτησα ἀναπηδώντας.

— Ἐνοια σου, θὰ τὴ γνωρίσεις. Θὰ τὴ συναντήσεις νὰ τριγυρνᾷ στὸ σχολεῖο, μὲ τὰ φριχτά τῆς ἐκεῖνα ματογυάλια. Εἶναι ἡ οἰκονόμος τοῦ σχολείου—πού ὁ διάβολος νὰ τὴν πάρει! Καμμιά μέρα θὰ μᾶς ἀφήσει νὰ πεθάνουμε τῆς πείνας... (Ἀκολουθεῖ)

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

(Ἐθνικὸν Ἀριστεῖον Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν)

ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΤΡΕΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

μὲ σκίτσα τῆς δ. ΛΙΛΑΣ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

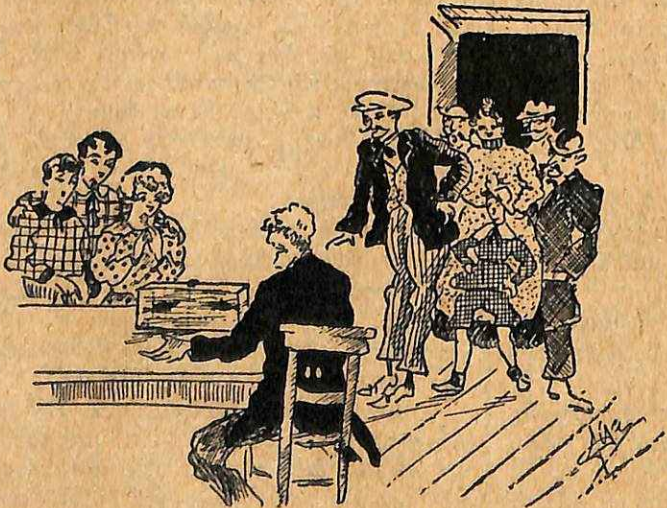
ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

1. Τὰ χρυσόψαρα

Μ' ἕνα ὁμορφο καὶ γοργὸ καΐκι, πού τῷλεσαν κιόλα «Δελφίνοι» καὶ πού ὁ καπετάνιος τοῦ ἦταν πατριώτης καὶ φίλος τοῦ Πανάγαρη, — ἀπὸ τὴν Κέρκυρα θὰ περνούσαμε στὴ Λευκάδα.

Ὁ θασάρχης μας εἶπε γίνε καλὰ ἀπὸ τὴν πρώτη ἐκείνη προσβολὴ τῆς ἀρρώστειας του. Εἶχε ξαναβρεῖ μάλιστα καὶ λίγη ἀπ' τὴν παλιά του ὁρεξὴ κι' εὐθυμία. Καί, γιὰ νὰ πλουτίσῃ μ' ἕνα «νουμεράκι» τὸ φτωχὸ τώρα θιάσό του, ἀγόρασε δυὸ χρυσόψαρα, πού ἔτυχε νὰ βρῇ στὴν Κέρκυρα. καὶ ... τὰ γύμνασε.

Τὰ γύμνασε; θὰ πῆτε. Καὶ πὼς; Καὶ γιὰ νὰ κάνουν τί;

«Ἀγόρασε δυὸ χρυσόψαρα καὶ τὰ γύμνασε...»

(Σελ. 378, στ. β').

Ἀξίζει νὰ σὰς τὸ πῶ, γιὰ νὰ ἴδῃτε πὼς γυμνάζονται καμμιά φορὰ καὶ νὰ κάνουν καὶ ζῶα, πού καμμιά συνεννόηση δὲν ἔχουν μὲ τὸν ἄνθρωπο.

Ὁ Πανάγαρης λοιπὸν ἔβαλε τὰ δυὸ ἐκεῖνα χρυσόψαρα σ' ἕνα γυάλινο, μακροῦλό, τετράπλευρο βάζο, — σέφαρμα-κεῖο, μοῦ φαίνεται, τὸ πέτυχε, — γεμάτο νερό. Μέσα στὴ μέση, ἔβαλε ἕνα καθαρὸ γυαλί, ὄρθιο κατὰ πλάτος, κι' ἔτσι χώρισε τὸ βάζο σὲ δυὸ. Ἀλλὰ χώρισε καὶ τὰ χρυσόψαρα γιατί τὸνα τᾶφσε νὰ κολυμπᾷ στὸ ἕνα μέρος τοῦ βάζου, καὶ τ' ἄλλο στ' ἄλλο.

Τότε γινόταν αὐτό: τὰ χρυσόψαρα δὲν ἔδλεπαν πὼς στὴ μέση ὑπῆρχε ἕνα γυάλινο χώρισμα. Ἐφταναν, κολυμπώντας μετὰ φόρα, ὡς ἐκεῖ χτυποῦσαν τὴ μύ-

τη τους, «ἐτρωγαν» τὰ μούτρα τους» ὅπως ἔλεγε ὁ Πανάγαρης, κι' ἀπὸ τομα γύριζαν πίσω. Κι' αὐτὸ τὸ πάθαιναν κάθε στιγμή, ἐπὶ δυὸ, τρεῖς... ἔξερν κι' ἐγὼ πόσες ὥρες;

Ἐπιτέλους, τῷμαθαν, τὸ συνήθισαν. Κι' ἄμα ἔφταναν ὡς τὴ μέση, πρὶν χτυπήσουν στὸ γυαλί, ἔκαναν φρόνιμα μιὰ ταχυτικὴ κι' ὠραία μεταβολή. Ὁ Πανάγαρης τ' ἀφῆσε λίγο ἀκόμα νὰ τὸ συνηθίσουν κι' αὐτὸ, κι' ἔπειτα τί ἔκαμε; Ἐβγάλε τὸ γυαλί ἐκεῖνο ἀπὸ τὸ βάζο. Τὰ χρυσόψαρα ὅμως, πού δὲν ἔδλε-

παν τίποτα, ἐνόμιζαν πὼς ὑπάρχει ἀκόμα ἐκεῖνο τὸ ἀόρατο διάφραγμα. Κι' ἔταν, ξεκινώντας ἀπὸ τὰ δυὸ ἀντίθετα ἄκρα, ἔφταναν ὡς τὴ μέση τοῦ βάζου, ἔκαναν πάλι μιὰ ταχυτικὴ κι' ὠραία μεταβολή, σὰ δυὸ ἐχθροὶ πού ἀπαντιῶνται στὸ δρόμο καὶ γυρίζουν ὁ ἕνας στὸν ἄλλο τὴ ράχη.

Τελείωσε! τὰ χρυσόψαρα ἦταν γυμνασμένα. Ὁ Πανάγαρης τὰ παρουσίαζε στὸ κοινὸ καί, τὴ στιγμή πού τᾶβλεπε νὰ πλησιάζουνται, τοὺς φώναζε δυνατὰ «μεταβολή!» Φυσικά, οἱ ἄνθρωποι πού τὰ ἔδλεπαν τότε νὰ γυρίζουν ἔτσι ἀπὸτομα, ἐνόμιζαν πᾶς πὼς τὰ ψά-ρια ἄκουγαν τὴν προσταγὴ του!

Ἔτσι ἀπάνω-κάτω, παιδιὰ μου, γυμνάζονταν κι' ὅλα τὰ ζῶα, πού βλέπουμε στὰ Ζωοθέατρα καὶ στὰ Ἱπποδρόμια. Ὁ γυμναστής, μ' ἕνα τέχνασμα, τ' ἀναγκάζει νὰ μεταβιῶνται καὶ νὰ κάνουν κάτι τί μηχανικὰ κι' ἀσυνοίσθητα. Γιατί κι' ὁ Μαυροῦκος ἀκόμα, ὁ τόσο ἐξυπνος σκύλος μας, ἀμφιδόλλω ἂν θὰ εἶχε τέλεια συναίσθηση τοῦ τί ἔκανε ὅταν π. χ. λάβαινε μέρος στὴν κωμωδία μας. Τί διαφορὰ ἀπ' αὐτὴ τὴ γύμναση ὡς ἐκεῖνη πού ἔκανε σὲ μᾶς, «τὰ λογικὰ ζωντανά του» ὁ Πανάγαρης, ὅταν μᾶς μάθαινε τὰ τραγούδια μας, τοὺς χορούς μας καὶ τὰ μέρη μας στὴν κωμωδία!

Πήγαμε λοιπὸν, κουβαλώντας καὶ τὸ βάζο μὲ τὰ χρυσόψαρα, στὴ Λευκάδα. Εἶν' ἕνα νησί πολὺ μικρότερον ἀπὸ τὰ ἄλλα πού εἶχαμ' ἐπισκεφθεῖ στὸ Ἰόνιο. Ἡ μικρότη του ὅμως δὲν τὸ ἐμπόδισε νὰ γεννήσῃ ἕναν ἀπὸ τοὺς μεγαλύτερους μας ποιητὲς, τὸν Ἀριστοτέλη Βαλαωρίτη. Ἐνα νησάκι ἀπέξω ἀπ' τὴ Λευκάδα, ὀνομάζεται Μαδουρή. Ἐκεῖ, σὲ μιὰ ὠραία βίλλα, καθόταν ὁ ποιητής, κι' ἐκεῖ βέβαια θάγραψε τὸ ποιήμα του στὸν Πατριάρχη, πού ὅλα τὰ παιδιὰ τὸ ξέραμε ἀπέξω:

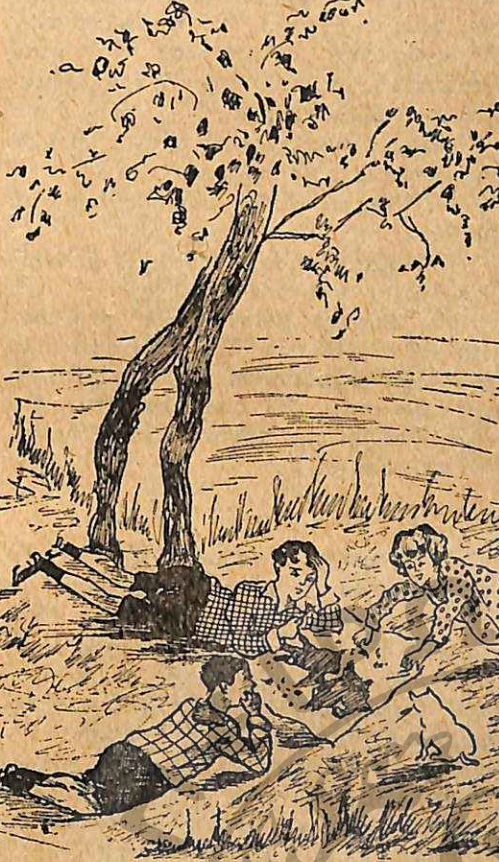
Πὼς μᾶς θωρεῖς ἀκίνητος;
Πὺ τρέχει ὁ λογισμὸς σου;

Ἡ Ζάκυθος, ἡ Κεφαλλονιά, ἡ Κέρκυρα, εἶναι τριγυρισμένες ἀπὸ μεγάλη θάλασσα. Ἡ Λευκάδα ὅμως ὄχι. Ἐνα στενὸ, — μιὰ θαλασσένια λουρίδα, — τὴ χωρίζει ἀπὸ τὴ μεγάλη στεριά, πού τὸ περνᾷ κανεὶς μ' ἕνα γεφύρι. Ὁ Πανάγαρης μάλιστα μᾶς εἶπε, πὼς τὸν παλιὸ καιρὸ τὸ νησί ἦταν ὁλοσδιόλου ἐνωμένο μὲ τὴν Ἀκαρνανία, ὅπως ἦταν κι' ἡ Πελοπόννησος μὲ τὴ Στερεά. Ἀλλὰ ὅπως ἔκοψαν τὸν ἰσθμὸ τῆς Κορίνθου καὶ τὸν ἔκαμαν πορθμὸ, ἔτσι, τὸν παλιὸ καιρὸ, ἔκοψαν καὶ τὸν ἰσθμὸ τῆς Λευκάδας.

Μὰ κι' ἀπὸ τ' ἄλλο μέρος, ἡ θάλασσα δὲν εἶναι τόσο πλατειά. Δυὸ βήματα ἀπέχει ἡ Ἡπειρο, — πού στὴν Κέρκυ-

ρα ἔρχεται πολὺ πιὸ μακρυσμένη, — καὶ μὲ τὴ βάρκα, σὲ μιὰ ὥρα ἀπάνω-κάτω, περνᾷ κανεὶς στὴν Πρέβεζα πού εἶναι ἀντικρὺ. Ἔτσι στὴ Λευκάδα εἶχα τὴν ἐντύπωση πὼς βρῖσκομαι ὄχι καθαυτὸς σ' ἕνα νησί, ἀλλὰ στὴν ἀκρογιαλιά μιᾶς μεγάλης στεριάς, ὅπως ὅταν ἦμουν στὴν Πάτρα.

Τὸ καΐκι μας σταμάτησε μπροστὰ σ' ἕνα Κάστρο. Ἀπὸ κεῖ ἕνας ὠραίος δρόμος, ὅπου οἱ Λευκαδίτες κάνουν τὸν περπατὸ τους, μᾶς ἔδγαλε στὴ μικρὴ πόλη. Ὅπως τὸ Μεσολόγγι, κι' ἡ Λευκάδα ἔχει μπροστὰ τῆς λιμνοθάλασσα μὲ διδάρια. Ἀπέξω, βλέπει κανεὶς ἐλαῖω-

«Συχνὰ ἔσκυβαν μαζί μου ὁ Φάνης κι' ἡ Νίνα...»
(Σελ. 379, στ. γ').

νες, ἀμπέλια καὶ περβόλια. Κι' ἐν' ἀπὸ τ' ἀκρωτήρια τοῦ νησιοῦ εἶναι ὁ περίφημος Λευκάτας, πού ἀπὸ κεῖ, καθὼς λένε, γκρεμίστηκε στὴ θάλασσα ἡ ἀρχαία ποιήτρια Σαπφώ.

2. Ὁ χάρτης μου

Ἀπὸ τότε πού ἀνακάλυψα πόσο ἔμοιαζε ἡ Ζάκυθος μὲ τὴν ... εἰκόνα τῆς στὸ χάρτη, μοῦ γεννήθηκε μεγαλύτερη περιέργεια νὰ βλέπω καὶ νὰ μελετῶ στὸ χάρτη τοὺς τόπους ὅπου πηγαίναμε. Στὴν Κέρκυρα, ἕνας μαθητὴς πού τὸν πιάσαμε φίλο, ὁ Πίπης, μοῦ χάρισε ἕνα παλιό, μὰ μεγάλο χάρτη τῆς Ἑλλάδας, πού δὲν τὸν χρειαζόταν πιά. Τὸν χάρηκα περισσότερο κι' ἀπὸ τὸ σοῦγιά τοῦ Κυριάκου, τὸν κόλλησα, τὸν συμ-

μάζεψα, τὸν ἐντυσα, καὶ κατάφερα νὰ τσακίξεται πάλι ὠραία καὶ νὰ γίνεταί σάν ἕνα μικρὸ βιβλίο. Ἔτσι τὸν εἶχα πάντα στὴν τσέπη μου σάν τὸ σοῦγιά καί, ὅπου μοῦρχόταν βολικά, τὸν ἀνοιγα, τὸν ἐξάπλωνα κι' ἔσκυβα ἀπὸ πάνω. Συχνὰ ἔσκυβαν μαζί μου κι' ὁ Φάνης κι' ἡ Νίνα, πού τὸ ἴδιο εἶχαν ἐνδιαφερθεῖ.

Ἐπειτα, μὲ τὸ μολύδι, ἔκαμα μιὰ κουκίδα στὸ χωριὸ μου, — δηλαδὴ ἐκεῖ πού τὸ εἶχε σημειωμένο ὁ χάρτης, — καὶ τράβηξα μιὰ γραμμὴ ὡς τὸ Αἶγιο, ἀφοῦ τὴν πέρασα κι' ἀπὸ τὸ χωριὸ ἐκεῖνο ὅπου, — στὸ πρῶτο μου ταξίδι, ἂν θυμάστε, — εἶχαμε σταθεῖ γιὰ νὰ ξεκουραστοῦμε. Ἀπὸ τὸ Αἶγιο ὡς τὴν Πάτρα, ἀκολούθησα μὲ τὸ μολύδι τὴ γραμμὴ πού ἔδειχνε τὸ σιδηρόδρομο. Ἀπὸ κεῖ τὸ μολύδι μου πήρε τὴ θάλασσα — γαλάζια καὶ στὸ χάρτη, — καὶ τράβηξε γραμμὴ ὡς τὸ Μεσολόγγι. Ἀπὸ κεῖ, μέσ' ἀπὸ τὸν κόρφο τῶν Πατρῶν, στὸ Ἰόνιο, ὡς τὴν Γλαρέντζα κι' ὡς τὴ Ζάκυνθο. Μὲ τὸν ἴδιο τρόπο, τὸ μολύδι ταξίδεψε ἀπ' τὴν Κεφαλλονιά ὡς τὴν Κέρκυρα, περνώντας κι' ἀπὸ τὴν πατρίδα τοῦ Ὀδυσσεύ, τὴν ἔακουσθ' ἰθάκη, κι' ὕστερα ἀπὸ τὴν Κέρκυρα ὡς τὴ Λευκάδα, περνώντας κι' ἀπὸ τοὺς Παξοὺς, δυὸ χαριτωμένα κατάφυτα νησάκια. Ἔτσι εἶχα μπροστὰ μου ὅλο τὸ δρόμο πού εἶχα κάμει ἀφ' ὅτου ξεκίνησα. Κι' ἤξερα ἀκόμα, τῷδλεπα, πὼς ἀπὸ τὴν Πελοπόννησο, εἶχα περάσει στὴν Ἐφτάνησο, καὶ πὼς τώρα βρισκόμουν ἀντίκρυ στὴν Ἡπειρο καὶ στὴν Ἀκαρνανία, πού εἶναι μιὰ χώρα τῆς Στερεᾶς, τῆς Ρούμελης.

Ποῦ θὰ πηγαίναμε κατόπι;

Ὁ Πανάγαρης προτίμησε τὴν Ἀκαρνανία. Νὰ λοιπὸν μιὰ μολυδιὰ ἀπὸ τὴ Λευκάδα ὡς τὴ Βόνιτσα. Πήγαμε μὲ τ' ἀμάξι σ' αὐτὴ τὴν κωμόπολη, — ἂ, τί ὠραία δόση πού εἶδαμε στὸ δρόμο! — καὶ μέναμε τρεῖς-τέσσερις ἡμέρες. Καὶ τραδή-

ξαμε... Γιὰ ποῦ;...

Θὰ γέμιζα, παιδιὰ μου, ἄλλο ἕνα βιβλίο. σάν κι' αὐτὸ πού διαβάσετε, ἂν ἤθελα νὰ σὰς διηγηθῶ ὅλ' αὐτὰ τὰ μικρὰ ταξίδια πού κάναμε, ἀπὸ χωριὸ σὲ πόλη κι' ἀπὸ πόλη σὲ χωριὸ, πότε μὲ τὰ μᾶξι, πότε μὲ τὰ πόδια, πότε μὲ τὸ βαπόρι, — καὶ νὰ σταθῶ μαζί σας ὅπου στεκόμαστε. γιὰ νὰ σὰς λέω τί βλέπαμε καὶ τί κάναμε. Ὄταν περιττοῦ, θάταν καὶ κουραστικό. Κουράζεται κανεὶς ταξιδεύοντας καὶ στὸ βιβλίο!...

Θὰ σὰς πῶ μόνον πὼς ἀπὸ τὴ Ρούμελη περάσαμε στὴ Θεσσαλία, ἀπὸ κεῖ κατεδήκαμε στὴν Εὐβοία, ἀρχίσσαμε ταξίδια στὸ Αἶγαίον, — ἀπὸ δῶ τὸ Ἰόνιον, ἀπὸ κεῖ τὸ Αἶγαίον, καὶ στὴ μέση ἡ Ἑλλάδα ὅλη, — ἐπισκεφθήκαμε μερικά νησιά,

—Όχι όμως και την πατρίδα του Πανάγαρη, — βρεθήκαμε στην Τήνη το Δεκαπενταύγουστο, πού γίνεται ή μεγάλη πανήγυρη της Παναγίας, γυρίσαμε στην Εύβοια, μείναμε στην Αϊδηψό για να κάνη τὰ λουτρά του ο Πανάγαρης, και κατασταλάξαμε πάλι στη Χαλκίδα. 'Ο χάρτης μου, πού τὸν φυλάω ἀκόμα για ἐνθύμηση, γέμισε μολυβιές, και σὲ μέρη μέρη διπλές, ἀπανωτές.

Πέρασαν ἑξή μῆνες, ἕνας χρόνος, ἤρθε κι' ἡ ἄλλη Λαμπρή. Ἀλλὰ δὲν ἐγύρισα στὸ χωριό μου. 'Ο 'Αντρίκος μου εἶχε γράψει πὼς ὁ ψυχοπατέρας μου ἦταν ἀρρωστος. Τὸ σπῖτι μας εἶχε μεγάλη ἀνάγκη. Κι' ἀποφασίστηκε νὰ μείνω ἀκόμα ἕνα χρόνο με τὸν Πανάγαρη, πού ξανάστειλε τοῦ μαστορο-Παύλου, κατὰ τὴ συμφωνία, 250 δραχμές.

—'Επρεπε νὰ τοῦ στείλω κάτι παραπάνω, μοῦ εἶπε ὁ θιασάρχης, γιατί τώρα εἶσαι μεγαλύτερος, κι' ἔμαθες και με βοηθεῖς περισσότερο. Μὰ τὸ βλέπεις και σύ, παιδί μου, πὼς οἱ δουλειές δὲν πᾶνε τόσο καλά.

Αὐτὸ ἦταν ἀλήθεια. 'Ο Πανάγαρης δὲν κατάφερε νὰ σκεπάσῃ τὰ ἐξοδά μας και συχνά-πυκνά σήκωνε ἀπὸ τὴν Τράπεζα. Μία μέρα τοῦ εἶπα :

— Γιατί δὲν πάμε και στὴν Ἀθήνα;..

— Δὲν εἶναι για μᾶς ἡ Ἀθήνα! μοῦ ἀποκρίθηκε ξερά.

Ἀλήθεια, ὁ θιασός μας δὲν μπορούσε νὰ ἐργασθῇ στὴν πρωτεύουσα, οὔτε καν στὰ λαϊκά, τὰ παράμερα και τὰ πόκεντρα, ὅπως τὸκανε στὴν Πάτρα ἢ στὸ Βόλο; Ἡ μήπως — συμπέρανε κι' ὁ Φάνης, — ὁ θιασάρχης μας ἀπόφυγε νὰ ξαναφανῇ φτωχὸς στὴν Ἀθήνα ἐκείνη, πού τὸν γνώρισε στὶς δόξες του; (Ἀκολουθεῖ)

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΑΝΤΡΕΑΣ

Μέσ'στη γειτονιά μου τούτ' εἶν' ἡ χαρά μου: δταν φεύγω, κάθε μέρα, ἀπὸ τὸ σπῖτι νάνταμώνω ἕνα παιδάκι, γείτονά μου, πού γυρίζει μέσ' τοὺς δρόμους σὰ σπουργίτι. Ἐχει τὰ γυνά του πόδια για φτερά κι' οὐρανὸ πού ταξιδεύει, τὴ χαρά.

Ζῇ μέσ' τὸν ἀγέρα και μέσ' στὰ λιοπύρια ὅλη του τὴ μέρα κι' ὅλη τὴ ζωῇ, ἔχει δυὸ ματάκια σὰ δυὸ παραθύρια διὰ πλάτα ἀνοιγμένα στὸ λαμπρὸ πρωῒ. Φέγγει τὸ κορμί του κι' ὅλα του εἶν' ὠραῖα και τὸ λέν' Ἀντρέα.

Ὅλα τ' ὁμορφαίνουν, ὡς και τὸ σπασμένο μπροστινὸ του δόντι, τὸ χαμόγελό του κάνει νὰ προσμένω οὐρανοὶ νάνοιζουν μπρὸς μου, γλαυκοὶ πόντοι... Ἀχ, πουλι τῶν δρόμων, ἄχ, μικρό μου, Ἀντρέα, νάτανε μαζί σου νὰ γινῶ παρέα!

ΜΗΤΣΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

Η ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΤΟΥ ΜΠΕΜΠΗ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. και τέλος—

Ἡ δούλα τὸν γνῶριζε πολύ, ἦταν καλοὶ φίλοι.

— Τί θέλεις ἐδῶ; ἔκανε ἐκπληκτικῇ.

Θεώρησε περιττὸ νὰ τῆς δώσῃ ἐξηγήσεις — πού δὲν ἤθελε. Γλυστρώντας μέσα ἀπ' τὰ χέρια τῆς, ἔτρεξε κατ' εὐθείαν στὸ δωμάτιο τῆς Μαρίτσας. Ἡ ἄρρωστη κοιμόταν. Κανείς δὲν ἦταν στὸ δωμάτιο. Ὁ Μπέμπης κάθισε σὲ μιὰ καρέκλα, δίπλα στὸ κρεβάτι, και ἔμεινε ἀκίνητος. Ἦταν ἐκπληκτος. Ἡ ἄρρωστη φιληνάδα του τοῦ φαινόταν περίεργη, τόσο περίεργη! Τὸ πρόσωπό τῆς, ὁ λαϊμός τῆς, τὰ μπράτσα τῆς, ἦταν γεμάτα ρδὲς βούλες, σὰν ὑπέροχα μαγιάτικα τριαντάφυλλα.

Κάποιος ἀνοίξε τὴν πόρτα. Μία ἀγνωστὴ κυρία με ἄσπρα.

— Τί θέλεις ἐδῶ; ρώτησε ἄγρια τὸ Μπέμπη.

— Ἡ μαμμά μου μ' ἔστειλε, ἀποκρίθηκε πολύ σιγὰ ὁ μικρούλης.

Τὸν ἄρπαξε βιαστικῇ ἀπ' τὸ μπράτσο και τὸν ἔβγαλε ὄξω. Ἡ παρουσία του εἶχε προξενήσει μεγάλη φασαρία στὸ ξένο σπῖτι. Ἡ ὑπηρετρία πού τοῦ εἶχε ἀνοίξει τὴν πόρτα, τὸν γύρισε πίσω στὴ μαμμά του.

* *

Ὁ Μπέμπης πονοῦσε πολύ, ἀλλὰ ἦταν τρομερὰ ἱκανοποιημένος. Εἶχε γίνει αὐταρχικός, φαντασιόπληκτος, ιδιότροπος. Τὸ δωμάτιό του εἶχε ὕψος Μουσείου. Κούκλες, μηχανικοὶ σιδηρόδρομοι, παλιάτσοι, βελουδένια ζῶα, κινηματογράφοι, τουφέκια, στρατιωτάκια, σπῖτια, ἰώδια, μπαμπάκια, σιρόπια, γάδες, μοτιλίλλες, σόριγγες, αἰθέρας οἰνόπνευμα, κουτάκια μ' ἐνέσεις, με χάπια, με περλεργα ὑγρά, γεμίζανε τὰ τραπέζια, τὶς καρέκλες, σέρνονταν στὸ πάτωμα και πᾶνω στὸ κρεβάτι του. Ἡ μαμμά του δὲν ἔφευγε τώρα πιά ἀπὸ κοντά του οὔτε μέρα, οὔτε νύχτα. Εἶχε κάνει προσκεφάλι τὴν ἀγκαλιά τῆς. Κι' δταν ὑπόφερε πολύ, τὰ φίλια τῆς γλυκαίνανε τὸν πόνο του. Ἦταν σὰ μικρὸς θεός. Ὅλο τὸ σπῖτι κρεμόταν ἀπὸ τὰ χεῖλη τοῦ Μπέμπη.

— Χρυσό μου...

— Ἀγάπη μου...

— Φῶς μου...

— Μάτια μου...

— Τί θέλεις;

Ὁ Μπέμπης γελοῦσε.

— Θέλω τὸ μπαμπά...

— Κοιμάται...

— Νὰ τὸν ξυπνήστε...

Ὁ μπαμπάς, ἀγουροξυπνημένος, ἔτρεχε:

— Τί θέλεις, γιόκα μου;

— Τὸ φεγγάρι...

— Μά...

Ἡ μαμμά παρνεύβαινε.

— Ναι, παιδί μου, ναι, φῶς μου, τὸ φεγγάρι.

— Νὰ πᾶς νὰ φέρῃς τοῦ παιδιοῦ τὸ φεγγάρι...

Ἐ, δὲν ἦταν και τόσο δύσκολο. Ἐπειτα ἀπὸ μιὰ ὥρα ὁ Μπέμπης εἶχε τὸ φεγγάρι του. Μία θαυμασία χρυσὴ ἡμισέληνο. Ὁ Μπέμπης εὐχαριστήθηκε πολύ. Ἀλλὰ ἄξαφνα παρατήρησε πὼς κι' ἕνα ἄλλο φεγγάρι ἀνέβαινε στὸν οὐρανό. Τί σκάνδαλο! Ὁ Μπέμπης ἐκείνο τὸ βράδυ δὲν κοιμήθηκε παρὰ σὺς τρεῖς τὸ πρωῒ, ἀφοῦ πρώτα τὸν ἔπεισαν, πὼς τὸ φεγγάρι τοῦ οὐρανοῦ ἦταν ψεύτικο.

Και ἡ βασιλεία τοῦ Μπέμπη κρατοῦσε ἐβδομάδες. Μία νύχτα ἔσχασε πὼς τὸν λέγανε. Τὰ ἔσχασε ὅλα. Μόνο διψοῦσε. Καὶ φοβόταν νὰ μὴν πεθάνῃ. Ἀλλὰ δὲ μπορούσε νὰ μιλήσῃ. Ἡ φωνή του εἶχε κοπεῖ. Κι' αὐτὸ βάσταξε μέρες, πολλές μέρες. Ἀργότερα θυμόταν πὼς κάθε φορὰ πού ἔδλεπε τὴ μαμμά του, αὐτὴ ἔκλαιε: Ὅλοι κλαίγανε. Γιατί; Ἀποροῦσε. Κι' ἔπειτα σκέφθηκε πὼς ἴσως γιατί εἶχε πεθάνει.

Σιγὰ, πολύ σιγὰ, ἄρχισε νὰ μιλά. Κι' ἔπειτα ἄρχισε νὰ τρώῃ. Καὶ νὰ σηκώνεται. Ἀλλὰ δὲ ἔβγαине ἀπὸ τὸ δωμάτιό του. Ἦταν τόσο ἀδύνατος! Ἐπαιζε με τὰ παιχνίδια του. Μιλοῦσε με τὴ μαμμά του, πού τὸν χάριδεε τώρα με μιὰ παράδοξη τρυφερότητα, σὰν κάτι εὐθραυστο και πολύτιμο. Ὅλοι εἶχαν γι' αὐτὸν περιποιήσεις και τρυφερότητες πού πρώτη φορὰ τὶς γνῶριζε. Ἀλλὰ δὲν τοῦ κάνανε πιά καμμιά αἰσθηση. Μία μέρα ἔπεσε στὰ χέρια του ἕνας καθρέφτης. Εἶδε ἕνα ἀγοράκι με ζουρικρὲς-μικρὲς βούλες και τὸ ἕνα του μάτι εἶχε διαφορετικὴ θέση ἀπ' τὰ ἄλλα.

— Ψιτ! ἔκανε πολύ σιγὰ ὁ Μπέμπης, πὼς σὲ λένε;

Καμμιά ἀπάντηση.

— Πὼς σὲ λένε; ἐπανέλαβε ὁ Μπέμπης.

Ἀλλὰ και πάλι τὸ περίεργο ἀγοράκι δὲν ἀποκρίθηκε τοῦ Μπέμπη.

— Πὼς σὲ λένε; ρώτησε για τρίτη φορὰ δυνατὰ τώρα κι' ἄξαφνα βάζοντας μιὰ φωνή, ἄφησε τὸν καθρέφτη νὰ πέσῃ χάμου και νὰ σπάσῃ.

Μία μικρὴ λεπτομέρεια: ὁ σταυρὸς πού φοροῦσε στὸ λαϊμό του, τὸν εἶχε βοηθήσει ν' ἀναγνωρίσῃ τὸν ἑαυτό του. Ναι, εἶχε γίνει σὰν τὴ Μαρίτσα, ναι, τοῦ χρειαζόντανε τώρα πάρα πολλές περιποιήσεις, μιὰ ἀνεξάντλητη τρυφερότητα, για νὰ ξεχάσῃ τὸ τρομαχτικὸ ἀγοράκι πού εἶχε ἰδεῖ στὸν καθρέφτη...

ΑΛΕΞ. Σ. ΒΕ'Ι' ΝΟΓΛΟΥ

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΓΑΪΔΑΡΟ Ἡ ΓΡΑΜΜΟΦΩΝΟ;

Ἀγαπητοί μου,

ΕΝΑΣ φίλος μας, υπερβολικὰ ζωόφιλος φαίνεται, μοῦ ἔγραφε τὶς προάλλες: «Ὅλο για γάτες λοιπὸν θὰ μᾶς λένε; Πῆτε μας και γι' ἄλλα ζῶα, σκυλιὰ, ἄλογα, γελάδες, γίδες... Εἶναι τόσο ἐνδιαφέροντα κι' αὐτά!» Τὸν θυμήθηκα προχτὲς πού ἀκουσα τὴν ἱστορία ἐνὸς γαϊδάρου. Θὰ τὴ γράψω, εἶπα, γι' ἀγάπη τοῦ φίλου μας. Μὰ ὑποθέτω πὼς και πολλοὶ ἄλλοι θὰ τὴ διαβάσουν μ' εὐχαρίστηση.

Ἐδῶ και λίγα χρόνια, στὸ χτήμα μᾶς φιλικῆς μας οἰκογένειας, σὲ κάποια νῆσο, ἀγόρασαν ἕνα νέο γαῖδαρο. Ὁ οἰκογενειάρχης, — ἀπόμαχος δάσκαλος, φιλόσοφος και φυσιολάτρης, — τὸν βρῆκε πολὺ ὁμορφο, πολὺ ἔξυπνο, και τοῦ ἀφοσιώθηκε ἀπὸ τὴν πρώτη μέρα. Τὸν ἔκαμε δικό του. Ἀλλωστε αὐτὸς ἔμενε στὸ χτήμα ὅλο σχεδὸν τὸν καιρό: οἱ ἄλλοι, — ἡ γυναίκα του, ὁ γιὸς του ὁ γιατρός, ἡ κόρη του ἡ καθηγήτρια, ἡ κόρη του ἡ ζωγράφισσα, — ἔμεναν στὴν πόλη και δὲν πήγαιναν παρὰ τὸ καλοκαίρι. Μία Κυριακῇ, ὁ γέρος τοὺς μῆνυσε νὰ πᾶνε ὅλοι για νὰ βαφτίσουν τὸ γαῖδαρο, πού δὲν εἶχε ὄνομα ἀκόμα. Ἦθελε, λέει, νὰ τοῦ βροῦν ἕνα ὠραῖο, χτυπητὸ και ταιριαστὸ. Στὸ δρόμο, καθὼς πήγαιναν, τὰ κορίτσια κι' ὁ γιατρός ἐπρότειναν μεταξὺ τοὺς διάφορα ὀνόματα, ἀλλὰ κανένα δὲν γινόταν δεκτὸ ἀπὸ τὴν ὀλομέλεια. «Ἀφήστε λοιπὸν νὰ ἱδοῦμε ποῖο θὰ τοῦ ἀρέσῃ τοῦ πατέρα», ἔλεγαν. Καὶ τὸ ζήτημα ἔμενε ἄλυτο...

Ἀλλὰ δταν ἔφτασαν στὸ χτήμα, ὁ γέρος τοὺς ὑποδέχτηκε στὴν καγγελόπορτα και, δείχνοντάς τοὺς τὸ γαῖδαρο, πού ἔβασκε λίγο παραμέσα, τοὺς φώναξε: — Ἰδοὺ και ὁ ἔξαρχος τοῦ χτήματος! Ὁ ἔξαρχος;!. Ὅχι δά!.. Ὁ τίτλος τοὺς φάνηκε πολὺ ἀστείος για ἕνα γαῖδαρο, ἔσκασαν ἀπὸ τὰ γέλια, και τότε μιὰ ἀπὸ τὶς κόρες εἶπε:

— Μὰ θέλουμε και καλύτερ' ὄνομα ἀπ' αὐτὸ πού βρῆκε τώρα ὁ πατέρας; Νὰ τὸν βγάλουμε Ἐξαρχο!

Κατακυρώθηκε. Κι' ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα, τὸν γαῖδαρό του ὅλοι τὸν ἔλεγαν Ἐξαρχο. Μ' αὐτὸ τὸ ἀπρόοπτο κι' ἀταίριαστο ὄνομα ἦταν πεπρωμένο νὰ περάσῃ στὴν ἱστορία.

Ὅσο ὁ καιρὸς περνοῦσε, ὁ γαῖδαρος μεγάλωνε, ὁ γέρος τὸν ἐκτιμοῦσε και τὸν ἀγαποῦσε ὀλοένα περισσότερο, ἀνταποκρινόμενος κι' ἐκεῖνος σ' αὐτὴ τὴν ἀγάπη, κι' ἔτσι, σ' ἕνα χρόνο μέσα, δέθηκε μιὰ ἀπ' τὶς μεγαλύτερες φιλίες πού στήθηκαν ποτὲ ἀνάμεσα σ' ἄνθρωπο και ζῶο. Κάθε πρωῒ, μόλις ξυπνοῦσε ὁ γέρος, ἀ-

νοίγε τὸ παράθυρό του για νὰ καλημερίσῃ τὸ γαῖδαρο: «Καλημέρα, Ἐξαρχε!» Ἀμέσως ὁ Ἐξαρχος τοῦ ἀποκρινόταν με τὸ πιδ φαῖδρό και ἡχηρὸ γκάρισμα... Ἐπειτα ἀρχίζε ἡ ἐργασία στὸ χτήμα, με βοηθὸ πάντα και παραστάτη τὸ γαῖδαρο. Ὁ ἀφέντης του ὁ μωσ, — ἡ καλύτερα ὁ φίλος του, — τὸν λυπόταν νὰ τὸν βάζῃ νὰ παραδουλεύῃ. Προτιμοῦσε νὰ τὸν κουβεντιάσῃ, νὰ τὸν χαιδεύῃ, νὰ τὸν περιποιητῇ, νὰ τὸν κάνῃ νάκουμπᾷ στὸν ὦμο του τὴν κεφάλια του και νὰ τοῦ λέῃ σταυτὶ τὰ παράπονά του, και προπάντων νὰ τὸν ἀφίνη νὰ τρώῃ με τὴν ἡσυχία του... Πόσο εἶναι ἀλήθεια πὼς τὰ πολλὰ γαῖδια χαλοῦν! Σιγὰ-σιγὰ χάλασε κι' ὁ Ἐξαρχος. Αὐτός, ἐλεύθερος ὀλημέρα, δὲν ἔκανε ἄλλο παρὰ νὰ τριγυρίσῃ στὸ χτήμα με μιὰ κοιλάρα τόση, και νὰ τὴ γεμίζει ἀκόμα μ' ὅτι ἔβρισκε. Ἐτρωγε ὅλα τὰ σανά πού εἶχαν για τὴν ἀγελάδα και τὰ ἄλλα ζωντανά. Ρῆμαζε τὸ λαχρόνηπο, μὴ ἀφίνοντας οὔτε φύτρο οὔτε ρίζα. Κι' οὔτε «δουλειὰ οὔτε κάματος» πού λένε. Νὰ τρώῃ, τὰ πίνῃ, νὰ γκαρίζῃ μελωδικὰ, νάνταποκρίνεται στὰ χάδια τοῦ φίλου του, — αὐτὰ μόνο ἤξερε ὁ κύριος Ἐξαρχος.

Ὁ γιὸς τοῦ γέρου, ὁ γιατρός, γινόταν ἔξω-φρενὼν κάθε φορὰ πού πήγαινε στὸ χτήμα κι' ἔδλεπε τὶς ζημιές.

— Μᾶς ἔφαγε και τὶς πατάτες! φώναζε.

Κι' ὁ γέρο-φιλόσοφος, πού ἀγαποῦσε τὸ γαῖδαρό του, ἔβρισκε ἀμέσως τὴ δικαιολογία: — Δὲ βαριέσαι! δικές μας οἱ πατάτες, δικὸς μας κι' ὁ γαῖδαρος.

— Μὰ ἔφαγε και τὶς ἀγκινάρες!

— Τί πειράζει! τὸν δικαιολογοῦσε ὁ γέρος. Δικές μας οἱ ἀγκινάρες, δικὸς μας κι' ὁ γαῖδαρος, ἄς τίς φάῃ!

Ἔτσι για ὅλα. Με κανένα τρόπο δὲν ἐννοοῦσε ὁ γέρος νὰ δέσῃ τὸν Ἐξαρχο, νὰ τὸν περιορίσῃ ἢ νὰ τὸν στρώσῃ στὴ δουλειά. Τὸν ἔδενε μόνο ὅσο ἦτο ἐκεῖ ὁ γιατρός. Σὰν ἔφευγε ὁ μωσ αὐτός, ὁ γαῖδαρος λυγόταν και ξανάρχιζε τὰ μαθημένα του... Φυσικά, αὐτὸ δὲν ἦταν δυνατό νὰ ἐξακολουθήσῃ. Ἐπιτέλους ὁ γιατρός ἔχασε τὴν ὑπομονή, και χωρὶς καλὰ καλὰ νὰ ρωτήσῃ τὸ γέρο, πούλησε τὸν Ἐξαρχο σ' ἕνα χτήμα γειτονικό.

Μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε τὴν ἀπελπισία τοῦ καίμενου τοῦ γέρου, ἀλλὰ και τὴ λύπη τοῦ γαϊδάρου γι' αὐτὸ τὸ χωρισμό! Τίποτα συγκινητικώτερο, μοῦ εἶπαν, ἀπὸ τὶς τυχαίες πιά συναντήσεις τῶν δυὸ φίλων. Ὅσο φορτωμένος, ὅσο κουρασμένος, ὅσο τσακισμένος κι' ἂν ἦταν ὁ Ἐξαρχος, — γιατί στὸ ἄλλο χτήμα, ὁ κακόμοιρος δούλευε πολὺ κι' ἔτρωγε λίγο, — μόλις ἔβλεπε ἀπὸ μακριὰ τὸ γέρο, ἔτρεχε ἀπάνω του, ἀκουμποῦσε τὴν κεφάλια του στὸν ὦμο του, και με κλάματα, με ἀληθινὰ κλάματα, τοῦλεγε σταυτὶ τὰ παράπονά του... Ἀλλὰ

δὲν μπορούσε νὰ γίνῃ τίποτα. Ὅση ἀγάπη κι' ἂν εἶχε στὸ γαῖδαρο, ὁ γέρος εἶχε ἀναγνωρίσει πὼς ὁ γιὸς του τὸν πούλησε με τὸ δικίό του, κι' ἐγκαρτεροῦσε σὰ φιλόσοφος πού ἦταν. Μόνο πού εἶχε χάσει τὴν πρώτη του εὐθυμία. Δὲν ἔκανε πιά πολλὰ ἀστεῖα με τὶς κόρες του. Κι' δταν τὸν ρωτοῦσαν: «Μὰ τί ἔχεις πατέρα;... — Τίποτα!» τοὺς ἀπαντοῦσε κι' ἀναστενάζε,

Σὰ νὰ μὴν ἤξεραν ὅλοι τί εἶχε...

Τελευταία, τὶς παραμονὲς τῆς γιορτῆς του, ἡ κόρη του ἡ καθηγήτρια τὸν ρώτησε: — Πατέρα, τί δῶρο προτιμᾷς για μεθαύριο; Ἐνα γραμμόφωνο, (ἤξερε πὼς ὁ γέρος τρελλαινόταν και για τὸ γραμμόφωνο) ἢ λεπτὰ νάγοράσῃς ἕναν ἄλλο γαῖδαρό;..

Κι' ὁ γέρος ἀδίσταχτα:

— Λεπτὰ για νάντικαταστήσω τὸν Ἐξαρχο! Προτιμῶ ἕνα γαῖδαρο, γιατί... συνδυάζει και τὰ δύο.

Δὲν ἔρω τώρα τί εἶπε κι' ὁ γιατρός. Ὁ γέρος ὅμως εἶχε πεῖ μιὰν ἀλήθεια: Ἐνας γαῖδαρος εἶναι συγχρόνως και γραμμόφωνο. Γιατί πολλές φορὲς και τὸ γραμμόφωνο... γκαρίζε.

Σὰς ἀσπάζομαι

ΦΑΙΔΡΩΝ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΜΗ ΦΟΒΑΣΤΕ...

Στοὺς «Ἀθλίους» τοῦ Οὐγγώ, ὁ Γαβριάς, ὁ τετραπέρατος ἐκεῖνος μορτάκος, ἀνεβαίνει σ' ἕνα δέντρο, νὰ ἰδῇ κάποια παρέλαση.

— Κάτω γρήγορα! κάτω! τοῦ φωνάζει με θυμὸ ἕνας ἄγριος χωροφύλακας.

Κι' ὁ Γαβριάς εὐγενέστατα: — Μὴ φοβάστε, κύριε χωροφύλακα, δὲν πέφτω!..

Κατὶ ἀνάλογο συνέβηκε μιὰ φορὰ στὸ παλάτι, τὸν καιρὸ τοῦ Γεωργίου Α'. Ὁ βασιλιάς εἶχε καλεσμένο στὸ τραπέζι ἕνα συνταγματάρχη, γενναῖο ἀνθρώπο, ἀλλ' ἄξεστο κάπως κι' ἀπλοϊκό. Ἐννοεῖται πὼς δὲν ἔτρωγε καθόλου με τοὺς κανόνες τῆς ἐθιμοτυπίας: ροφοῦσε δυνατὰ τὴ σούπα του, ἀφινε ἀποτυπώματα τῶν χειλῶν του στὸ ποτήρι του κτλ. Ὁ βασιλιάς Γεώργιος, πού τὸν πείραζαν πολὺ αὐτά, δὲν ἤξερε με τί τρόπο νὰ τοῦ κάνῃ τὴν παρατήρηση, και φούσκωνε, φούσκωνε... Στὸ τέλος, δταν τὸν εἶδε νὰ χώνῃ, με τὸ τυρί, και τὸ μαχαίρι στὸ στόμα του, — πού πραγματικῶς εἶναι κάτι ἀνατριχιαστικό, — δὲν μπόρεσε νὰ βαστάξῃ. Καὶ τοῦ εἶπε χαμογελώντας:

— Κύριε συνταγματάρχα, μὴ βάζετε τὸ μαχαίρι στὸ στόμα σας... θὰ κοπῆτε!

Κι' ὁ ἀπλοϊκὸς ἀνθρώπος, πού, ἀντίθετα ἀπ' τὸν πονηρὸ Γαβριά, δὲν κατὰλαβε τίποτα, καθυσόχασε τὸ βασιλιά σοδαρότατα:

— Μὴ φοβάστε, Μεγαλειότατε, προσέχω!

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

TRIOLETTO

ΥΠΟΜΟΝΗ

Υπομονή και θά περάσ' ή λύπη
Και της χαράς τὸ γέλιο θάντη-
[χρήση!...]
Κι' ή τριζυμιά γαλήνη κατα-
[λείπει.
"Υπομονή και θά περάσ' ή λύπη,
Θά φύγ' ή μαύρη τούδραν' το-
[λύπη
Κι' ὁ ήλιος τις ἀχτίνες του θά
[χύση...
"Υπομονή και θά περάσ' ή λύπη
Και της χαράς τὸ γέλιο θάντη-
[χρήση.
Πάνθεια Ἀβραδάτου

ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ

"Όλα τὰ θυμοῦμαι, ζωγρά, ἀ-
κέραια, περιεργα, τὰ παιδικὰ καὶ
τὰ μορακίσια μου εὐτυχισμένα
χρόνια. Τὴν ξανθὴν κούκλα μου
με τὸ λιλὰ φουστάνι, τὸ μπλέ
μου στρατιώτη, τὸ γκριζὸ ἐκεῖ-
νο λαγὸ πού τὸν πατούσε στὴν
κοιλιά κι' ἔβγαζε μιά λεπτὴ-λε-
πτὴ φωνίτσα. Κι' ἔνα μεγάλο
καρτονένιο κουτί, κατακόκκινο,
σχισμένο λίγο στὴν ἄκρη, μὲ τὰ
κόκκινα ἐκείνα πετραδάκια πού
σχημάτιζες σπιτάκια, πύργους,
παλάτια, πηγαδάκια... Ἡ κα-
μαρούλα πού εἶχα τὰ παιχνίδια
μου, ἦταν στενόμακρη καὶ μικρὴ,
ἡ πιὸ μικρὴ τοῦ σπιτιού, μὲ μιά
μεγάλὴ τζαμένια πόρτα πού ἔ-
βγαζε στὴ σάλα. Αὐτὴ τὴ σάλα
τὴν εἶχε ὁ μπαμπὰς γιὰ γραφεῖο.
"Εγὼφας... ἔγραφε... Κι' ἐγὼ,
ἀφ' ἡνῶτα τὸ παιχνίδι πότε καὶ
πότε, πῆγαίνα στὴ τζαμπόρτα,
σηκωνόμουν στίς μύτες τῶν πα-
πουσιῶν μου, — καὶ παπουτσά-
κια ἄσπρα μὲ φουντωτὰ στρογ-
γυλά πομπόνια—καὶ φώναζα γε-
λαστά:

— Μπαμπάκα! Μπαμπούου!
Καὶ γυροῦσε ἀπότομα ἐκεῖ-
νος, χαμογελοῦσε καὶ μοῦλεγε:
— Τζά! καλόστο μου!
— Οὐ, οὐ, οὐ, ἔλεγα καὶ κρυ-
βόμουν. "Ετρεχε κείνος, καὶ κά-
νοντας ὅτι δὲ μὲ βλεπε, ἔλεγε:
— Πούν' το; πούν' το;
Μ' ἔβρισκε καὶ μ' ἄρπαζε μὲ
γέλια:

— Νά το! νά το! χόπ, χόπ!
Καὶ μὲ σήκωνε, μὲ σήκωνε κι'
ὕστερα μὲ κατέβαζε γλήγορα,
καὶ δὸς του γέλια.

Τί ὥραϊα πού περνούσαμε!
Μπροστὰ στὸ καμαράκι μου εἶ-
χε ἔνα μπαλκονάκι, μικρὸ, γε-
μάτο γλάστρες, μικρὲς καὶ με-
γάλες. Δυὸ γαρουφαλιές, ἕνας
βασιλικὸς καὶ μιά μεγάλη γλά-
στρα με βιόλες, σπασμένη ἀπὸ
τὴ μιά μεριά — τὴν εἶχε σπάσει
ἐκεῖνο τὸ παλιόγατο τὸ μαῦρο.
Φίλες δὲν εἶχα. "Ενα κοριτσάκι
καθόταν ἀντίκρου μᾶς, ἡ Ἀν-
νούλα, ἡ μαμιά δὲμος δὲ μάφινε
νὰ πιάσω φίλιες μαζί του. Κά-
θε μέρη λοιπὸν τὰ ἴδια, πότε
στὸ σπῆτι, πότε περὶπατο μὲ τὴ
νταντὸ, τὴν Τασία, τὴν καλὴ ἑ-

κείνη Τασία, πού μ' ἄρπαζε κι'
ἔφευγε, ὅταν μὲ μάλωνε ἡ μαμ-
ιά, καὶ μὲ κλειδώνει μέσ' τὴν κά-
μαρά της. Πολλὲς φορὲς τὴν ἄ-
κουα νὰ λέει:

— Ἀφήστε το, κυρία! εἶναι τό-
σο μορὸ!
Καὶ τὰ ρούχα μου ἀκόμη θυ-
μοῦμαι: κατὶ ρουχάκια ἄσπρα
καὶ ρδὲ τὰ πιὸ πολλά, μικρά,
καλοκεντημένα ἀπὸ τὸ χέρι τῆς
μαμιάς, ἐλαφρά, ἀέρινα... Κι'
ἔνα φουστάνι μαῦρο βελούδο
μὲ μιά κρέμ νταντελένια τραχη-
λιά, πού δὲν ἤθελα νὰ τὴ βάλω
γιατί τὴ νόμιζα βρώμικη...
— Βρώμικη, βρώμικη! Ζὲν εἶ-
ναι ἄσπρη!

Καὶ τόνιζα τὴν τελευταία συλ-
λαβή, βάζοντας τὰ δυνάτα μου
νὰ προφέρω ὅσο πιὸ καθαρά
μποροῦσα τὸ ρῶ, μὲ δὲν τὰ κα-
τάφερα. Καὶ κατὶ καπελλάκια
μὲ κορδέλλες, καὶ γαντάκια ἄ-
σπρα πλεκτά, καὶ παπουτσάκια
λουστρινάκια ἢ καστόρινα καί...
καί...
Κι' ὕστερα φύγαμε ὅλ' αὐτά,
ἄρχισαν τὰ πιὸ σοβαρὰ παιχνί-
δια, ἀρχίσανε ἀπ' τὴν πλάκα,
πῆγαμε στὸ ἀλφαριθμητὶ, ὕστε-
ρα στὸ σχολεῖο, στὸ Ἀναγνω-
στικό... καὶ τώρα εἵμαστε στὴν
Ἀλγεβρα!

Καίμένα παιδικὰ καὶ μορακί-
σια χρόνια, πόσο σὰς θυμοῦμαι!
Ζωηρά, εὐτυχισμένα, ἀμέριμνα!
Ἐλῆξ

ΟΥΜΗΣΗ ΤΟΥ ΚΟΚΚΟΥ
Η Δ Ι Μ Ν Η

Γύρω ἀπὸ τὴν λίμνη Ἔϊμα,
ζοῦσαν κάποτε ἄνθρωποι κακοὶ
καὶ διαστρεβλωμένοι. Τῆς ζωῆς
ἡ ὁμορφιά δὲν τοὺς μάγευε, τῆς
δουλειᾶς ἡ γλύκα δὲν τοὺς εὐ-
χαριστοῦσε. Οὐτὲ σπέρνανε οὐτὲ
θεορῖζαν. Ἀρπαζαν γιὰ νὰ φά-
νε κι' ἐσφαζαν ἐκείνους πού ἡ
κακία τοὺς τύχῃ τοὺς ἔκανε νὰ
περάσουν ἀπ' ἐκεῖ.

Γι' αὐτὸ καὶ τὰ νερά τῆς λί-
μνης Ἔϊμα ἦταν πάντα μολυ-
σμένα ἀπὸ τὸ αἷμα.

Μιά μέρα, ἡ λίμνη, καταπι-
κραμένη πιά γι' αὐτὲς τίς ἀδι-
κίες καὶ τὰ φωνικά, φώναξε ὅλα
τὰ ψάρια της καὶ τοὺς εἶπε:
— Θέλω νὰ σώσω τὴν ὁμορ-
φιά τοῦ εὐγενικοῦ νεροῦ μου ἀπὸ
αὐτὸ τὸ αἷμα τῆς ἀδικίας. Θέ-
λω πιά νάμαι ἡ γαλάζια καὶ ἀ-
γνή λίμνη Ἔϊμα πού τὰ οὐρά-
νια καθρεπτίζονται. Πᾶμε νὰ
φύγουμε ἀπ' ἐδῶ. Πᾶμε νὰ βροῦ-
με ἄλλο τόπο, πού νὰ μὴ κα-
τοικοῦν τέτοιοι ἄνθρωποι δια-
στρεβλωμένοι. Πᾶμε νὰ βροῦμε
ἄλλους ἀνθρώπους.

Σύναξε τὰ ψάρια της καὶ ση-
κώθηκε μαζί τους ψηλά στὸν
ἀέρα. Καὶ στὴν θέση τῆς ἔμεινε,
ἐκείνη βοῦρκος. Ἡ λίμνη Ἔϊμα,
σάν ἔνα μεγάλο γαλάζιο σύννε-
φο κυλοῦσε στὸν ἀέρα, καὶ τ'
ἀπικιλιάτικο ἀεράκι ἐλαφρὰ-ἐ-
λαφρὰ τὴν ἔφερε σὲ κάποιο τό-

πο ὅπου οἱ ἄνθρωποι καλλιερ-
γοῦσαν τὴ γῆ.

Ἡ λίμνη Ἔϊμα εἶδε τότε με-
ρικοὺς ἀνθρώπους ἀπλοῦς καὶ
ἡμερούς, πού τὴν κοίταζαν μ' ἄ-
πορία. Κατέβηκε χαμηλότερα,
ἀνάσανε ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρ-
διάς της καὶ ἐξαθάρα τοὺς εἶ-
πε: — Ἀνθρώποι ἡσυχοί, ἐργα-
τικοί, θέλω νὰ μείνω ἀνάμεσά
σας. Θέλω νὰ καθρεφτίζω τὰ
στάχνα τὰ χρυσὰ καὶ τὰ πράσι-
να δενδράκια. Θέλω νὰ σὰς χα-
ρίσω τὴν εὐτυχία, καὶ νὰ ἐκαι-
τονταπλασιάσω τὴν ἐσοδεία σας.

Οἱ χωρικοὶ, ξεθαρραμένοι πιά,
καλοσφώρισαν τὴ λίμνη, τῆς ἐτοι-
μάσανε τὸ μέρος, φυτέψανε πλα-
τάνια καὶ ἱτιές, κι' ἀφοῦ γενί-
ξαν ὅλ' αὐτά, ἡ λίμνη μὲ ὅλα
τὰς τὰ ψάρια θρονιάστηκε στὴ
γῆ τους.

Σὲ λίγον καιρὸ, ὁ τόπος τοὺς
γέμισε χάρες κι' ὁμορφιές, κι' ἡ
γῆ τους ἐγίνε πιὸ καρποφόρα.

Τὰ βαριά κι' ἀνταρσιασμένα
σύννεφα τραβοῦσανε γοργὰ τὸ
δρόμο τους, μὴν τύχει καὶ θολώ-
σουνε τῆς λίμνης τὰ διάφανα
νερά.

(Ἀπ' τὸ Ἀγγλικὸ)
Δαρνοστεφής Ὀλυμπιονίκης

ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΑ

Κατέβηκα στὸ περιβόλι νὰ κό-
ψω ἀπ' αὐτὰ καὶ νὰ στολίσω
τὴ φτωχικὴ μου καμαρούλα.

Ἡ χαρὰ μου ἦταν ἀφάντα-
στη. Μονολογοῦσα. Καὶ τὰ λου-
λούδια ἀπλώνονταν σὲ μένα σὰ
νὰ μὲ παρακαλοῦσαν:

— Πάρε με, κόψε με!

Νὰ τὰ τώρα πού, καλοβαλμένα
στὰ γυάλινα βάζα, τονώνουν
τὸ περιβάλλον μὲ τὴν πολύχρωμη
ὁμορφίαν τους. Γιὰ πόση ὥρα
θὰ μείνουν ἐκεῖ δροσερά καὶ φρι-
γουράτα; Τὰ χαϊδεύουν μ' ἀπα-
λόγη τὰ ἴδια ἐκείνα χέρια πού
θὰ τὰ πετάξουν ὕστερα σὲ μιά
γωνιά.

"Ω, ἄσπρο χρυσάνθεμο, πιὸ
ὀμορφό, πιὸ ἀγνὸ ἀπὸ ὅλα, τὰ
πέταλά σου θὰ μαθίσουν σὲ
λίγο καὶ θὰ σκορπισθοῦν στὸν
ἄνεμο σάν ψυχρὲς ἀθῶνες...

Παῖδι τῆς Σαλονίκης

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΝΕΚΔΟΤΟ

ΤΟ ΕΞΥΠΝΟ ΚΟΛΠΟ

Κάποιος ξένος, παρουσιάστη-
κε στὸν τῦραν Διονύσιο σὲ μιά
τελετὴ καὶ τοῦ λέγει μπροστὰ
στὸ λαὸ, ὅτι μπορεῖ νὰ τοῦ δεί-
ξῃ ἔνα τρόπο μὲ τὸν ὁποῖον θὰ
μποροῦσε νὰ νικᾷ ὅλην τὴν ὁποί-
αδήποτε συνωμοσία γινόταν ἐναν-
τίον του.

Ὁ Διονύσιος τὸν παρακάλεσε
νὰ τοῦ ἀνακινώσῃ τὸ μυστικὸ
αὐτοῦ ἀμείσως.

Ὁ ξένος τότε, σκύβοντας στ'
αὐτὸ του, τοῦ εἶπε σιγὰ:

— Δόσε μου ἔνα τάλανον γιὰ
νὰ πιστευθῇ ἀπὸ τὸ λαὸ ὅτι σοὺ
εἶπα τὸ μυστικὸ κι' ὅτι εἶσαι εὐ-
χαριστημένος ἀπ' αὐτό, κι' ἔτσι
θὰ φοβηθοῦν καὶ δὲ θὰ συνω-
μώσουν πιά ἐναντίον σου!

Ὁ Διονύσιος βεβῆκε τὸ κόλπο

αὐτὸ ἐξυπνότατο κι' ἔδωσε στὸν
ξένο, μπροστὰ στὸ μαζεμένο
λαὸ, τὸ τάλαντο πού ζήτησε.

Αἰολος

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Στὸ μάθημα τῶν Φυσικῶν:
Ὁ διδάσκαλος. — Πῶς ὀνομά-
ζονται τὰ πτηνὰ πού κολυμβοῦν;
Ὁ μαθητής. — Νυκτιτιά.
Ὁ διδάσκαλος. — Καὶ πῶς ἀλ-
λοῦς;

Ὁ μαθητής, ὕστερα ἀπὸ σκέ-
ψη. — Καὶ μπιζιάμες!

Αἰολος

— Τί θὰ πεῖ, παιδιά, «ὄρος
ἀλατόμυτον»;

Ὁ Τότης. — Βουνὸ γεμάτο ἁ-
λάτι!

Δούλα

Ὁ μαθητής. — Μαμιά, βγῆκα πρῶ-
τη στὴ ζωολογία.

Ὁ μαμιά. — Καὶ τί σ' ἐρώ-
τησαν;

Ὁ κόρη. — Πόσα ποδάρια ἔ-
χει ἔνα σκυλὶ καὶ εἶπα τρία!

Ὁ μαμιά. — Καὶ βγῆκες πρῶ-
τη μ' αὐτὴ τὴν ἀπάντησιν;

Ὁ κόρη. — Ναί, γιατί οἱ ἄλλες
ἀπῆλθον μόνο δυό!

Γονδολιέρα

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

ΤΟΥ 237ου ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΛΥΣΕΩΝ

Προσθέντος τῆς 3 Δεκεμβρίου 1927
πρὸς εἶρεσιν τῶν Λύσεων τῶν εἰς τὰ φύλλα
τῆς Διαπλάσεως Δεκεμβρίου, Ἰανουαρίου,
καὶ Φεβρουαρίου 1928 δημοσιευθεισῶν 201
Πνευματικῶν Ἀσκήσεων.

(Οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκαστον ὄνο-
μα τρεῖς ἀριθμοὶ σημαίνουν: ὁ πρῶ-
τος τὰς εὐρεθείσας ὁρθὰς Λύσεις, ὁ
δεύτερος τὰς Εὐσημα Λύσεων καὶ ὁ
τρίτος τὰ Εὐσημα Ἐπιμονῆς, συμ-
φώνως μὲ τὸν Ὁδηγὸν τοῦ Συνδρο-
μητοῦ τοῦ 1927, Κεφ. Ε', § 25.

Οἱ Ἰσότημοι ὅλων τῶν τάξεων
ἔχουν τὸ δικαίωμα, οἱ μὲν τοῦ Α
Βραβείου νὰ δημοσιεύσουν τὴν εἰ-
κόνα των ἐπὶ πληρωμῇ δρ. 40 διὰ
τὰ ἔξοδα τοῦ κλισέ, καὶ νὰ χορηγήσουν
ἐντὸς τριμήνου τὸ πολὺ ἀπὸ σὴ
μερὸν. (διότι κατόπιν παραγράφει-
ται τὸ δικαίωμα τοῦτο.) ἔνα οἷον
ἂν ἴσως θέλουν τὸν «Διαπλάσεως»
τῶν ἐτῶν 1894 — 1928 (Β' Περί-
δος) μὲ ἔκπτωση δέκα (10) δραχ-
μῶν. Οἱ τοῦ Β' Βραβείου ν' ἀγορά-
σουν ὅμοιον Τόμον μὲ ἔκπτωση
πέντε (5) δρ. καὶ οἱ τοῦ Γ' μὲ ἔκ-
πτωση τριῶν (3) δρ. Ἰδε καὶ Ὁ
Ἁγὼν Συνδρομητοῦ τοῦ 1927, Κεφ.
Τ', § 6 καὶ 7).

Οἱ Ἰσότημοι ὅλων τῶν τάξεων
ἔχουν τὸ δικαίωμα, οἱ μὲν τοῦ Α
Βραβείου νὰ δημοσιεύσουν τὴν εἰ-
κόνα των ἐπὶ πληρωμῇ δρ. 40 διὰ
τὰ ἔξοδα τοῦ κλισέ, καὶ νὰ χορηγήσουν
ἐντὸς τριμήνου τὸ πολὺ ἀπὸ σὴ
μερὸν. (διότι κατόπιν παραγράφει-
ται τὸ δικαίωμα τοῦτο.) ἔνα οἷον
ἂν ἴσως θέλουν τὸν «Διαπλάσεως»
τῶν ἐτῶν 1894 — 1928 (Β' Περί-
δος) μὲ ἔκπτωση δέκα (10) δραχ-
μῶν. Οἱ τοῦ Β' Βραβείου ν' ἀγορά-
σουν ὅμοιον Τόμον μὲ ἔκπτωση
πέντε (5) δρ. καὶ οἱ τοῦ Γ' μὲ ἔκ-
πτωση τριῶν (3) δρ. Ἰδε καὶ Ὁ
Ἁγὼν Συνδρομητοῦ τοῦ 1927, Κεφ.
Τ', § 6 καὶ 7).

ΑΝΩΤΕΡΑ ΤΑΞΕΙΣ (16 ἐτῶν καὶ ἑνω-
ν.)

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Κλαί-
ρη, 190, 19, 7.

Ἰσότημοι: Σκανδαλιάρη, 180,
18, 7. Ἀφρισμένο Κῦμα, 200, 20,
7. Ταβιθά, 191, 20, 7. Ἐλευθ.
Ν. Ρουσσάκης, 194, 20, 7. Μα-
γισσα, 187, 19, 7.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ:
Σαρδανάπαλος, 160, 16, 7. Νε-
ράϊδα τοῦ Βοσπόρου, 172, 18, 7.

Ἰσότημοι: Ἀκαδημαϊκὸς Πό-
λιτης, 169, 17, 7. Λάχσις, 164,
17, 7.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ἀστρα-
νότο, 141, 12, 7. Χαμίνι,
15, 6.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Φαέθων, 107, 11, 5.
ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Ἀρι-
στράτιστα, 70, 7, 3. Δούλη
Ἀεκάριος, 46, 5, 3. Βασ. Δ.
Ἀστέας, 54, 6, 3. Ναύαρχος
Λούλης, 39, 4, 2. Καλὸς Οἶος,
32, 4, 5. Δικηγορίνα, 40, 4,
Ἐρμώνας, 38, 4, 4.

ΜΕΣΑΙΑ ΤΑΞΕΙΣ (12 ἔως 15 ἐτῶν).

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Μή-
2, 175, 18, 7.

Ἰσότημοι: Γλυκομύλητη, 178,
7. Περιπλοκάς, 191, 20, 7.

Ἰσότημοι: Ἰππεριώτακι, 162, 17,
Σαμωτίτσα, 180, 18, 7. Ἀ-
τῆς τῆς Μυτιλήνης, 190, 19, 7.

Ἰσότημοι: 189, 19, 7. Τζάκ,
17, 7. Πορφυρογέννητη, 170,
17, 7. Τσοῦχτρα, 198, 20, 7. Ἀτ-
τῆς, 195, 20, 7. Ἀγνώ-
160, 16, 7. Πρυγίπιστα Λο-
τα, 196, 20, 7. Ἀγνή Ψυχού-
195, 20, 7. Νεράϊδα τοῦ Για-
167, 17, 7. Ἐξυπνὴ Γατοῦ
165, 17, 6.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ἀ-
κας, 155, 16, 7. Κουναβάκι,
15, 7.

Ἰσότημοι: Ἡλιόλουστη, 158,
7. Ἀνεμώνη τοῦ Βουνού, 155,
7. Μυρταία, 149, 15, 7. Γλυ-
τῆς Χαράνγῃ, 147, 15, 7.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Αἶο-
135, 14, 6. Ἡρώ, 126, 13,
Ἀρτεμῖς, 135, 14, 7.

Ἰσότημοι: Ρόδον τὸ Ἀμάραν-
138, 14, 7. Ἀετὸς τοῦ Πόν-
136, 14, 7. Μιράντα, 137,
7. Ἐνδοξο Σοῦλι, 129, 13,
Γενναῖο Σουλτανοπούλου, 136,
7. Ἀλπινιστής, 129, 13, 7.

Ἰσότημοι: Ἀβραδάτου, 127, 13,
Χρυσάλλης, 134, 14, 7. Κῦ-
Ἀσμα, 121, 13, 7. Ταξι-
ἀρικο Κῦμα, 137, 14, 7.

ΕΠΑΙΝΟΣ: Ἀργῦρο. Ἀργυ-
104, 11, 7. Ἡβή, 103, 11,
Φτέρη, 100, 11, 7. Καλλιόπη
Ζουινδίου, 109, 11, 5. Γαλά-
116, 12, 7. Χιτωποῦλα, 89,
7. Ὀνειρον τοῦ Ἑλληνισμοῦ,
10, 6. Κοσμοχαλίστρα, 109,
7. Ροζίττα, 111, 12, 5. Ἀρ-
Ἰσότημοι: 97, 10, 7. Μυροβό-
Ἀνοιξίς, 99, 10, 5. Πλοῖα-
Ἰσότημοι: 92, 10, 4. Ὑμνος τῆς
Ἀστερίας 111, 12, 6. Γενοβέφα,
12, 7. Ἀλκῆς, 111, 12, 6.

Ἰσότημοι: Κόκκινος, 111, 12, 7. Με-
Ἰσότημοι: Κυπριόπουλα, 88, 9, 6.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Πέτρος
Ἰσότημοι: 8, 1, 2. Ἐθνικὴ Πί-
60, 6, 4. Πέτρος Ἀνατολῆς,
16, 2, 1. Μπόεμ, 4, 1, 1. Ὑ-
80, 8, 3. Φανή Χ. Βούρ-
57, 6, 3. Ἀρκάς, 13, 2, 1.

Ἰσότημοι: 1, 1, 1. Ἐσμεράλδα,
9, 5. Ἰσπανιόλα, 77, 8, 3.

Ἰσότημοι: 58, 6, 3. Ροζ Πιερο-
19, 2, 3. Ἀδφνης Στέφανος,
5, 3. Κόκκινος Διάβολος, 7,
2. Ματρώτος, 58, 6, 7. Ναυ-
πούλου τῆς Πανόρμου, 5, 1, 1.

Ἰσότημοι: 25, 3, 2. Σπυρ. Ι.
Ἀναγνωστόπουλος, 51, 6, 5. Ρα-
Ἰσότημοι: 45, 5, 6. Ἀτρώμητο

Εὐζωνάκι, 18, 2, 1. Ἀλεξανδρι-
νὸ Διαπλάσεως, 64, 7, 5.
Ὑπολαίς, 69, 7, 4. Εὐγενὲς Ἰ-
δανικόν, 98, 10, 6. Μπεκασίν,
24, 3, 2. Ἀντιγόνη, 29, 3, 2.
Καταβελάκι, 68, 7, 3. Μελαχροί-
νῃ τοῦ Σκέτιν, 81, 9, 6.

ΜΙΚΡΑ ΤΑΞΕΙΣ (11 ἐτῶν καὶ κάτω).

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Χλω-
μὴ Βασίλισσα, 165, 16, 7.

Ἰσότημοι: Βωμὸς τῆς Δευτε-
ρίας, 141, 15, 7. Γαλήνη, 175,
18, 7. Πηλιορεϊτικὸ Κεράσι, 150,
15, 6. Κουνέλι, 146, 15, 7.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ:
Σιδερόνιο Χέρι, 117, 12, 7.

ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Ἰά-
σων, 82, 9, 6. Ἀνδαλουσία, 94,
10, 5.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Κρητι-
κὸ Ἀκοριάδι, 97, 10, 7. Κου-
κουναροθυρεμένος, 8, 1, 1. Πα-
τριώτης, 56, 6, 4. Ἰων, 42, 5,
4. Μεσημβρινὸς Ἀσθη, 19, 2, 2.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου
τὴν 10 Ἰουλίου 1929

ΣΑΣ εἶπα στὸ προηγούμενο γιὰ
τὸ ἀτύχημα τοῦ Τυπογραφείου μας,
πού ἀναπόφευκτῶς συνέβηκε τοῦ ἡ-

φυλλάδια υπάρχουν.) Γ. Γαρουφαλῆν (τὸ διάβασα κι' ἐγὼ αὐτὸ τὸ ἀρθράκι, ἀλλὰ, ἐννοεῖς, φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ... ἀγοραστὴς δὲν μπορεῖ νὰ πάρῃ ψευδώνυμο· αὐτὸ εἶναι προνόμιον τῶν συνδρομητῶν.)

Ξενιτεμένο Πολιτάκι (πολὺ μ' εὐχαρίστησε τὸ γράμμα σου· καλῶς νὰ ἔλθῃς!) **Συρανὸς** (ἔχω ὅπ' ὅφει μου δύο γράμματά σου· ἔστειλα 21 τετράδια τὴν 22 'Ιουνίου.) **Δαιμόνιον** (φυλλάδια καὶ λυσόχ. ἔστειλα.) **Βολιώτικο Καβουράκι** (βεβαίωτα! ἂν οἱ γιὰτροὶ πρέπει νὰ εἶναι τέλει, γιὰ τὴ μεγάλη εὐθύνῃ πού ἔχουν, δὲν σημαίνει ὅτι μπορεῖ νὰ εἶναι λιγότερο οἱ ἄλλοι, δικηγόροι, μηχανικοὶ κτλ.· μήπως κι' αὐτοὶ δὲν ἔχουν εὐθύνες; καὶ οὐ λοιπὸν πού θὰ σπουδάσῃ μηχανικός, πρέπει νὰ βάλῃς τὰ δυνατά σου, γιὰ νὰ μὴν πάθῃς καμμιά φορά ὅ,τι κι' ἐκεῖνος πού ἀναφέρεις...) **Μπουμπουνάκι** (δὲν μπορῶ νὰ σοῦ πῶ ἐγὼ· νὰ δημοσιεύσῃς καλύτερα μὲ μ. Α. Ἀγγελία, ὅτι ζητεῖς ἀλληλογραφία μὲ Διαπλάσσοις δώδεκα ἐτών.) **Μονοκόδ, Ἰβάναν, Λιάν Μάρα, Φλορίτσαν, Πρόκριν** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολὰς ἔλαβα μετὰ τὴν 9 'Ιουλίου, θάπαντῶ σὲ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 244ου Διαγωνισμοῦ. Τὰ φυλλάδια τοῦτου αἱ λύσεις εἶναι δεκταὶ μέχρι τῆς 13 Σεπτεμβρίου.

475. Δεξίγραφος
Τὸ πρῶτο μου... ἄς μὲν,
Τὸ ἄλλο μου ρωτᾷ,
Καὶ κυνικός σου βγαίνει
Φιλόσοφος μπροστά.

Μπλὲ Μαζούρια

476. Δεξίγραφος ἐξ Ἀναγραμματισμοῦ

Πῆσαν· ἐν' ἄρθρῳ θηλυκό,
Μὰ σ' ἀριθμὸν πληθυντικό·
'Επίρρημα προτροπτικό·
Σύμφωνο, τέλος, τελικό
Καὶ τὰνακάτεψαν πολὺ...
'Ετσι γεννήθηκε πούλι,
— Πουλιὸν μεγάλου τὸ μικρό,
Ποῦ τὸνομά του, δοξασμένο,
Τὸ δῶσαν τὸν παλιὸ καιρὸ
Σὲ βασιλόπουλο θλιμμένο.

Νεράϊδα τοῦ Βοσπόρου

477. Μεταγραμματισμός
Βγάξω Τὰ καὶ βάζω Ρῶ,
'Ενα γράμμι' ἀκόμ' ἀλλάξω,
Κι' ἀπὸ δημητριακό,
Νῆσο σοῦ παρουσιάζω.

Μικρὸς Καλλιτέχνης

478. Στοιχειοτονόγραφος
Εἶμαι μέσα στὰ φυτὰ
'Ενα δέντρο ἀπ' τὰ γωστὰ·
Μὰ ἕνα μόνο ἂν ἀλλαχθῇ
'Απ' τὰ πέντε μου στοιχεῖα
Κι' αὐτὸ τώρα τονισθῇ,
Γίνομαι ὁδηγὸς στὰ πλοῖα.

Αἰματοβαμμένη Λευτεριά

479. Ταῦ
++++ = Μοῖρα
* * * * * = Ἀγρίον Ζῶον
* * * * * = Ὀστοῦν τῆς χειρὸς
* * * * * = Ἄνδρῶν
* * * * * = Βασιλεὺς τ. Κρήτης
* * * * * = Ἑγκλημα
* * * * * = Νῆσος τοῦ Αἰγαίου
Οἱ σταυροὶ καθέτος μεγάλῃ
Θάλασσᾳ.

Γαριβάλδης

480—481. Μεταμορφώσεις
1.—'Ο κακὸς δι' 6 μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ φαῦλος.
Μικρὸς Ἀθηναῖος
2.—'Ο ὄνος δι' 6 μεταμορφώσεων νὰ γίνῃ λύκος.

Τζάκ

482—486. Μαγικὸν Γράμμα
Τῇ ἀνταλλαγῇ ἐνὸς γράμματος ἐκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἐνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις: ὁσος, κρᾶσις, κερνώ, ἀμὴν, Ἀρης-Λευκὸς Κερακας

487. Ποικίλη Ἀκροστιχὴς
Τὸ πρῶτον γράμμα τῆς πρώτης τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων, τὸ δεύτερον τῆς δευτέρας, τὸ τρίτον τῆς τρίτης καὶ καθέξῃς, ἀποτελοῦν κράτος τῆς Εὐρώπης:

1, Εἶδος ποιήματος· 2, Περιφρονῶν ὄρος τῆς Ἑλλάδος· 3, Νῆσος τοῦ Αἰγαίου· 4, Ποταμὸς τῆς Ν. Ἑλλάδος· 5, Μία τῶν Δωδεκανήσων.

Κων. Δ. Βεργόπουλος

488. Φωνηεντόλιπον
δκσνν - σκ - ργ - κ - λγ
'Ονειρον τοῦ Ἑλληνισμοῦ
489. Γρίφος

το	το	το	το	το
1	1	1	1	1
το	το	το	το	το

Μῆλο Φιρίκι

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς
490. Double Acrostiche

Les premières lettres des mots demandés ci-dessous forme une fleuve de France et les troisièmes une ville de Suisse:

1, Ville de Crimée; 2, Pachtymere; 3, Autre nom du peuple juif; 4, Ville de France; 5, Ancien roi d'Athènes.

Ἡὼς

491. Sans Voyelles
1-pr-st-l-cmmdnt-d-l-fmll
Σαλιμπάγκος

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκησ. τοῦ φύλ. 17

249. Ζωγραφικὴ (ζῶ, γραφική.)—250. Ὀνυξ (ὄ, νύξ.)—251. Κισσός-μίσος.—252. Ὑφάλος-φαῦλος. 253.

Ε	Κ	Υ	Ι	Μ	Χ	Α	Υ
Σ	Α	Α	Ω	Ο	Μ		
Ω	Α	Α	Ρ	Ν	Β	Σ	Η
Ρ	Ι	Ο	Ι	Κ			
Ο	Κ	Α	Ω	Α	Υ		
Σ	Α	Σ	Η	Σ			

254. ΠΟΥΛΧΕΡΙΑ (ὄχι, ὑπέρ, λέπρα, χεῖρ, ἔπεα, ροιὰ, 'Ιουλία, ἀπορία.)—255—259. Διὰ τοῦ I: κλίσις, λίψ, σκνίν, στίξις, ἐκτίσις.—260. ΖΕΥΣ (Ζωφρόν, Εὐδαίμων, Ὑψηλόν, Σώφρων.)—261. Ἄνδρὸς οἶνος ἐδεῖτε νόον.—262. Πᾶν μέτρον ἄριστον (π' ἂν, μετ' ὄν, ἀρ εἰς τὸν.)—263. JAPON (Joie, Actif, Perdre, Objet. Nain.)—264. Le chat parti les souris dansent (Ich, a par ti, les sons riz dans cé.)

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ

οἱ συνδρομηταὶ μου, ὅταν λήγῃ ἡ συνδρομὴ των, νὰ τὴν ἀνανεώσουν ἀμέσως, χωρὶς νὰ μὲ ὑποβάλλουν εἰς τὸν κόπον καὶ τὸ ἐξοδὸν νὰ τὸ ὑπενθυμίζω σὶδὸν καθ' ἓνα ἰδιαίτερος. Ἡ ἐγκαίρως ἀνανέωσις τῆς συνδρομῆς εἶναι τὸ πρῶτιστον χρέος τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἀπλά στοιχεία δρ. 6 τὸ ἐλάχιστον τίμημα. Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτά ἡ λέξις, μὲ παχὰ δὲ στοιχεῖα λεπτά 70 καὶ μὲ κεφαλαῖα δρ. 1.
'Ο χριστιανὸς στίχος δρ. 3.
Ἡ προπλήρωσις εἶναι ἀπαραίτητη.

ΚΟ' — 617/

Δέξου «Φιλικὴν Ἐταιρείαν» τὰ ὁλόθερμα συγχαρητήρια γιὰ τὴν εἰς αἰρετὴν ἐπιτυχίαν τῆς φιλογικῆς Συγκέντρωσης. Ὑποστηρίζομαι τὸ διαγωνισμὸν τοῦ Διαπλάσσοις, μνησθῆτε μας.
Γαλανὴ Νεράϊδα
Νεράϊδα τῆς Σκοτεινιάς

ΚΟ' — 618/

Εἰσερχόμενος σὲ τὸ Διαπλάσσοισμον χαιροῦ τὸ ὅλως-εξ. ἰδιαίτερος τὴν Νεράϊδα τοῦ Γαλοῦ.

ΚΟ' — 619/

Βίλλυ Ντόβ, ἀλληλογραφεῖ με· Ἀπάντησέ μου. Στὸ ἐπόμενο ἡ διεύθυνσις. Φὸν Μπύλωφ

ΚΟ' — 620/

Εἰς τὰ προαχθέντα Διαπλάσσοις εὐχομαι ὁλοφύως καὶ εἰς ἄνωτερα. ἰδιαίτερος σὲ Ροδανθῇ. Ἀλληλογραφεῖ μὲ ὁλως-εξ. Δίς: Ἀνδρὰ Ἐλευθερίαν Λογάρ, Ζάκυνθον, διὰ Ὑάκυνθον

ΚΟ' — 621/

Ὅσα Διαπλάσσοις εἰς μοῦ ἔστειλαν Μ. Μυστικά. τοὺς εὐχαριστῶ θερμὰ. Ἀπὸ τῶν ἄλλων-εξ περιμένω σὲ Δίς: Εἰρήνη Παπαδημητρίου, Λέκα 15, Ἀθῆναι.

ΚΟ' — 622/

Αγαπητὸς μου Τζίνα, Πρόκρις, τί γίνεσθε; Σιμῶν

ΚΟ' — 623/

«Ψυχολόγοι», σὰς εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὴ συμβουλὴν πού μοῦ δίνετε, μὰ δὲν ἔχω ἀνάγκη. Ἄλλως θὰ δακρυζοῦσαν τὰ δικά σας, κατὰ προτίμησιν μάλιστα τὰ παλιὰ γυαλιὰ τοῦ Βούντ.

ΚΟ' — 624/

Μὰ γιατί βάλετε, «Ψυχολόγοι», τόσο μεγάλα καὶ συχνὰ στοιχεῖα; Μήπως εἶθε ἐκατομμυριοῦχοι, ἢ μὰς πένετε ἐμὰς γιὰ τέτοιους;

ΚΟ' — 625/

Μικρὴ Καλλιτέχνη, ἦλε καὶ ἡ σειρά σου νὰ σε ἀποκαλύψουν ὡς πόσο νὰ ἀποκαλύπτῃς τοὺς ἄλλους! Καλὰ νὰ πάθῃς.

ΚΟ' — 626/

Ανταλλάσσω τετραδία μὲ κορίτσια κατὰ τῶν 12 ἐτών. Σιδηρόδρομοι Θεσσαλίας, Βόλον. Ἀῦρα τοῦ Παγασητικοῦ

ΚΟ' — 627/

Διαπλάσσοις, μεγάλη χαρὰ θὰ μὰς ἔφερνε ἡ ἀλληλογραφία καὶ τὰ τετραδία σου. Δίς: Δομνίτσα ἡ Ἰσμήνη Λαλίου, Ταχ. Κιβ. 37, Λεμεσσὸν Κύπρου.

ΚΟ' — 628/

«Ζιζάνια», νομίζετε πὺς μὰς καλεῖται καρπὸν γιὰ τὴν ἀποκάλυψιν; Ἀστεῖο αὐτό!! Δὲν ἦταν δὲ φιλοσοφία!!!

ΚΟ' — 629/

Στείλντας εὐχαριστῶ, Ἀπὸ λοιποῦς περιμένω. Δίς: (ΚΟ'—554).

Κλάτρε Μπρόνκ

ΚΟ' — 630/

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΤΩΝ ΑΤΡΟΜΗΤΩΝ»
Ἡ ἐμφανὴς μὰς ὄρεται ἀπὸ σήμερον μετὰ τὴν προκήρυξιν τοῦ πρώτου μὰς τοῦτο Διαγωνισμοῦ.

Ποῖον μυθιστόρημα τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΣΕΩΣ σὰς προσεγγίσει μεγαλύτερον ἐνδιαφέρον· καὶ διὰ τί;

Συμμετοχὴ δωρεάν, τρία δῶρα ἐλευθερίας, προθεσμία δέμημος. ΕΚΦΡΑΖΕΣΘΕ ΣΥΝΤΟΜΩΣ.

ΣΥΛΛΟΓΟΙ! Διαπλάσσοις, ὅσοι σὺν ἑατέ μας, Δεγόμεθα ΜΕΛΗ καὶ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙΣ.

Ἀποτανθῆτε εἰς διεύθυνσιν: Mr George Moraites, Rue Chérif Pacha No 18 (Δί' Η. ΑΥΓΟΥΣΤΙΑΝΗ)

Alexandrie (Egypte)

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

ΚΟ' — 631/

Υπενθυμίζω εἰς ὅσους-εξ δὲν μοῦ ἔγραψαν, ὅτι ἀλληλογραφεῖ καὶ ανταλλάσσω Μ. Μυστικά. Δίς: (ΚΟ'—475). Ἀεροπόρε, Τριχαλλινέ, Ἀρχοντοπούλα, Μ. Μυστικά ἔστειλα, δικά σας δὲν ἔλαβα. Γιατί;

ΚΟ' — 632/

ΜΥΣΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ
Ὁ μυστικὸς Νεολαῖος Ἀύλας αἰ ἀποκαλύψει λάθος. Ἀναζητῶν γὰρ ἐστὶ ἀποκαλύψαι «Μ. Α. Δ.» (Σημ. Διαπλάσσεως, Βέβαια λάθος). Ἀγιοῦδι—Γεωργιάδου, Παρηγοριά—Κίετιν. Κίρην Βισμαρκ

ΚΟ' — 633/

Γεῖά σας, καλὰ μοῦ Διαπλάσσοις. Ἀφροδίτῃ τῆς Μήλου, τί γίνεσθε, μικροῦλα μου; Ἐπιθυμῶ ν' ἀλληλογραφῶ με: Γεῖν Θελασσῶν, Μεταχολιχὴν Ὑπαρξιν, Ἀρμονία, Ἀρχοντοπούλα. Δίς μου: Τίνα Νενίδου, Γαμβέτα 25, Θεσσαλονίκη

Παῖδι τῆς Σαλονίκης, ἀύακα.

Γελαστή Μικρούλα

ΚΟ' — 634/

ΒΟΛΩΤΙΚΗ ΤΡΕΛΟΠΑΡΕΑ
Αποτελέσματα τοῦ Διαγωνισμοῦ μὰς Ἀβραεῦσι μ. Αἴγλη, 6) Νέλλα καὶ Ἐρη Σαρατσῶν, γ) Πίστις—Πατρίς. Τοὺς ἄλλους εὐχαριστοῦμε.

Διαγωνισμὸν: ΑΔΑΦΡΟ·ΙΣΚΙΟΤΗ

ΚΟ' — 635/

Ὁρῶν Σύλλογος ΤΡΟΜΕΡΩΝ.
Σκοπὸς διάδοσις τῆς ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ. Ὁ προκηρῶν μνησθῆτε διαγωνισμοῦ. Βαβεῖα δύο καὶ ἀναλόγως ἀπαντήσεων περισσότερα. Ἀλληλογραφεῖ, ἀνταλλάσσει Μ. Μυστικά μὲ ὁλως-εξ καὶ προκηρῶνται σήμερον Πρῶτον Διαγωνισμὸν ΣΚΙΤΕΩΣ. Συμμετοχὴ 5 δραχμῶν; ἀπαντήσεις δεκάτῃ μὴ 22 'Ιουλίου. Ἡ προθεσμία εἶναι μικρὴ διότι ὁ Σύλλογος θὰ παραβῇ σὲ τὴν γοργὰ καὶ ἀπὸ ἐκεῖ θὰ προκηρῶνται Δεύτερον Διαγωνισμὸν. Δίς: Ἀχιλλέα Χατζηπαπά (διὰ Γίνοιν δόξας Κασσαβέτη 9, Βόλον Ζητοῦνται Μέλῃ.

ΚΟ' — 636/

Ὁρῶν Δεσπὸς καὶ Κόμης Δράκοντες, Δημ. Δημητριάδης, Λάμπων Ἀσπὴρ Λάμπρου, Δραυαία—Μακακαβίου. Δὲν πιστεύω νὰ θυμώσῃτε, ἀγαπητοὶ μου κύριοι.

ΚΟ' — 637/

Ανταλλάσσω τετραδία μὲ ὁλως-εξ. Ἀνταλλάσσω τὰς Δίς, νὰ περιμένω. Ξενιτεμένο Πολιτάκι, ἀλληλογραφεῖ με: Ἐάν ναι, στείλετε πρώτον. (ΚΟ'—487)

ΚΟ' — 638/

Μικρὴ Σουδανέζα, γιὰ τὴν γιορτὴν σου δέξου ἕνα μπουκετάκι τριαντάφυλλα ἀπ' τὴν:

Ὀνειρεμένη Βασιλοπούλα

ΚΟ' — 639/

Μὰ σὰς βαρέθηκα· Μυστικὴ Ἀστὴρ μίαν, μὲ τίς ἀνοήσιες σας. Κοῦκλα τοῦ Χωριστοῦ, δὲν εἶναι Ἀνεκτίσει (Διαπλ. Βεβαίω).

ΚΟ' — 640/

Μικρὴ Ἀρτίστα, Μερκία, Ματωμένη Δέξαι, σὰς γνωρίζω μὲ γνωρίζετε.

ΚΟ' — 641/

Ελένη—Ε. Κολομβοῦ (Αύλας): Βασιλεῦς τοῦ Ἀδου

ΚΟ' — 642/

Μύριες καρδιόβγαλτες εὐχολοῦν γιὰ τὸ λαμπρὸ μέλλον σου, Ξενιτεμένα Πολιτάκι. Δέξου τες, γιὰτί εἶναι ἀπὸ μὰς: Ταπεινὴ Ψυχούλα